

Kuba vyhovie pápežovi, bude sláviť Veľký piatok

Pápež nepresvedčil komunistický režim, aby sa otvoril. Vyhoveli mu aspoň uznaním sviatku.

Pápež Benedikt XVI. sa počas minulotýždňovej návštevy Kuby nestretol s opozíciou ani nepresvedčil komunistický režim, aby sa viac otvoril, no niečo za sebou zanechal. Vláda cez víkend oficiálne uznala Veľký piatok ako sviatok a deň pracovného pokoja. Rozhodol o tom prezident Raúl Castro po pápežovej návšteve, ktorú označil za neskutočnú. Voľný deň na sviatok budú mať Kubánci zatiaľ len tento rok, neskôr vláda rozhodne, či tak bude každoročne. „Je to veľmi pozitívny signál,“ reagoval Vatikán.

Vplyvná cirkev

Vodca kubánskej revolúcie Fidel Castro v roku 1960 zrušil všetky náboženské sviatky, veriacich začal pernasledovať. Ateistický režim udr-

žiaval až do konca studenej vojny. Potom prišla zmena. Podobný výsledok ako teraz Benedikt XVI. dosiahol v roku 1998 aj jeho predchodca Ján Pavol II. Po jeho návšteve ostrova Castro uznal za sviatok Vianoce. Katolícka cirkev je teraz druhou najvplyvnejšou organizáciou na ostrove hneď po vláde. Sprostredkúva aj rozhovory medzi režimom a opozíciou.

Voľný deň

Veľký piatok je najväčší katolícky sviatok, keď si veriaci pripomínajú ukrižovanie Ježiša Krista. Na Kube je teraz však už len desať percent katolíkov „Päťdesiat rokov nám hovorili, že cirkev je zlá, a teraz zrazu tvrdia, že je dobrá a budeme sláviť Veľký piatok. Nie som katolíčka ani nábožensky založená, ale aspoň nemusím v piatok do práce,“ cituje BBC úradníčku Mirtu Salgadovú. **Matúš Krčmárik**
SME 02/04/2012

Zapoja sa cirkvi do šetrenia?

Štát musí začať na každom kroku šetriť. Zdôrazňuje to nastupujúca politická garnitúra. Smer prijme opatrenia, aby rozpočet krajiny udržal na uzde, v cirkvi však veľa priestoru na šetrenie nevidí. Príspevok, ktorý dostáva od štátu, pokryje akurát platy duchovných, povedali cirkevní hodnostári po stretnutí s budúcim premiérom Robertom Ficom.

Redaktor: „Všetky registrované cirkvi na Slovensku získali od štátu vlni spolu okolo 37 miliónov eur. Rovnakú sumu by si mali pripísať aj tento rok, z toho najviac dostávajú rímskokatolíci a evanjelická cirkev augsburského vyznania, ktoré majú na Slovensku najviac veriacich.“

Ľubomír Nebeský, Inštitút hospodárskej politiky: „Väčšina prostriedkov, ktoré idú zo štátneho rozpočtu na cirkvi, sú využívané hlavne na platy, na 80 až 90% prostriedkov idú na platy cirkevných hodnostárov.“

Redaktor: „Predstavitelia oboch cirkví neodpovedali priamo na otázku, či si vedia predstaviť, že by pri

šírení viery a charitatívnej pomoci mohli ušetriť napríklad tým, že by znížili platy duchovných.“

Stanislav Zvolenský, bratislavský arcibiskup a metropolita: „V rámci šetrenia zvažíť postavenie, ich vzdelanie, ich užitočnosť pre spoločnosť tých všetkých, ktorí dostávajú mzdu, teda ten príspevok z balíka pre cirkvi.“

Redaktor: „Evanjelická cirkev bola konkrétnejšia. Podľa generálneho biskupa nástupný plat evanjelického farára je okolo 330 až 340 eur.“

Miloš Klátik, generálny biskup Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania na Slovensku: „Tam už ten priestor naozaj nie je znižovať to, lebo už idú pod hranicu minimálnej mzdy.“

Redaktor: „O prípadnom šetrení zatiaľ nebola reč ani na stretnutí s budúcim premiérom. Katolícki aj evanjelickí hodnostári majú niekoľko dní na to, aby spísali, ako chcú prispieť k stabilizácii a k rozvoju spoločnosti. Na otázku, či ponúknu aj šetrenie,

Pápež sa prihovril mládeži

Dnes je Kvetná nedeľa, to znamená, že oslavy veľkonočných sviatkov sa môžu už oficiálne začať. Ku Kvetnej nedeli neodmysliteľne patrí omša celebriovaná pápežom. Benedikt XVI. počas nej veriacim pripomenul, aby nezabudli na poslanstvo Veľkej noci.

Reportérka: „Pápežove slová si prišli na Námestie svätého Petra do Vatikánu vypočuť desaťtisíce pútnikov. Benedikt XVI. vyzval všetkých, ktorí v dnešnej neľahkej dobe žijú, aby boli otvorení iným, nech už pochádzajú z akejkoľvek krajiny či kultúry. Nehľadiac na to, aké náboženstvo vyznávajú. Zdieľanie osudu ľudstva. To je podľa pápeža kľúč k svetlejšej budúcnosti. Počas omše sa prihovril mládeži.“

Pápež Benedikt XVI.: „Drahí mladí veriaci, ktorí ste sem prišli, dnešok patrí vám. Toto je váš deň, nech už pochádzate odkiaľkoľvek. Pozdravujem vás so všetkou láskou sveta. Nech je Kvetná nedeľa pre vás dňom rozhodnutia, dňom keď poviete áno Pánovi a budete nasledovať jeho cestu.“

Reportérka: „Napriek tomu, že pápeža čaká veľmi rušný týždeň a slávenie viacerých verejných omší, veriacim vo Vatikáne sa zveril, že je po návšteve Kuby plný sily a života. Z ostrova slobody priniesol dobré správy. Vláda v Havane vyšla na jeho žiadosť v ústrety kubánskym veriacim a vyhlásila Veľký piatok za sviatočný deň.“

Alžbeta Mat'ášovská, TA3, 01/04/2012

priamo neodpovedali. Budúci premiér Robert Fico však viackrát deklaroval, že chce mať s každým korektné vzťahy a platí to aj pre cirkevných hodnostárov a cirkvi.“

Robert Fico, predseda strany Smer-SD: „Akekoľvek zmeny by nastali vo vzťahu medzi štátom a cirkvami, tieto zmeny môžu nastať len na základe dohody medzi štátom a príslušnými cirkvami.“

Redaktor: „Bez dohody, súhlasu samotných cirkví sa výška príspevku pre cirkvi pravdepodobne meniť nebude. **Miro Frindt, STV 1, 31/03/2012**

Štatistický súpis nepresností

Hovorí sa, že štatistika je presný súpis nepresných čísiel. Možno práve preto Štatistický úrad SR pri sčítaní obyvateľov 2011 postavil otázku o náboženskom vyznaní tak, aby získal čo najnepresnejšiu odpoveď. Pýtal sa na náboženské vyznanie, ale nezisťoval, či ste kresťan, moslim, sikh alebo židovka. Chcel vedieť, ku ktorej cirkvi máte vybudovaný svoj vzťah. To sú však dve rozdielne informácie. Aby to bolo ešte zamotanejšie, tak graficky spracoval otázku tak, aby ako prvé ponúkol najväčšie cirkvi. Ľudí s nenáboženským náhľadom na svet poplietol ešte viac. Nielen to, že ich zaradil do rubriky náboženské vyznanie, ale ešte ich aj zaradil na predposledné miesto pod označením bez vyznania napriek tomu, že tvoria druhú najpočetnejšiu svetonázorovú skupinu obyvateľov Slovenska.

Čo je vlastne pravda?

Napriek tejto manipulácii publikované výsledky sčítania potvrdzujú dlhodobý trend viditeľný v celej Európe: klesajú počty príslušníkov tradičných cirkví, stúpajú počty prívržencov alternatívnych náboženských spoločností. Najvýraznejšie však rastie počet ľudí s nenáboženským náhľadom na svet. Aj u nás, ak spočítame údaje, ktoré sú tzv. neuvedené, spolu s údajmi z rubrik iné a bez vyznania, priblížime sa k realite, ktorú potvrdzujú výskumy Sociologického ústavu SAV, že na Slovensku žije viac ako 20 percent ľudí s nenáboženským náhľadom na svet. Podobné čísla zišli aj z výskumov samotného Štatistického úradu, ktorý v roku 1993 zistil, že ide o 20 percent a podľa výskumu z roku 1995 až o 26 percent občanov a občanok s nenáboženským náhľadom na svet. Čomu vlastne máme veriť: výskumu svetonázorových postojov obyvateľov Slovenska, alebo sčítaniu obyvateľov, ktoré postupne vykázalo 9,8% (v roku 1991), 12,96% (2001) a minulý rok 13,44%? Obidve aktivity zabezpečoval a riešil ten istý Štatistický úrad. Kde sa mýli?

Rovnaký prístup k všetkým

Je úplne jedno, či ide o sedemstotisíc alebo milión obyvateľov Slovenska. V každom prípade ide

Žiaci z Jesenského pôjdu do DPOH

Bratislava sa nedohodla so schránkovou firmou na nájomnom v škole, ktorú predala cirkev.

Základná umelecká škola na Jesenského približne so štyristo žiakmi sa presťahuje do Divadla Pavla Országha Hviezdoslava. V budove na Jesenského nezostane, pretože mesto sa s jej vlastníkom nedohodlo na nájme. V tej istej budove je aj základná škola. Tá po tomto školskom roku končí.

Chceli symbolickú cenu

Firma Inuq budovu na jeseň kúpila od katolíckej cirkvi. Mesto jej teraz navrhovalo symbolický nájom 33 centov za štvorcový meter na tri roky. Základná umelecká škola využívala viac ako 300 štvorcových metrov. Mesto rokovalo s Františkom Megom, konateľom firmy Inuq, ktorú vlastní spoločnosť Zoumlatzia Limited so sídlom na Cypre. Ponuku mesta podľa magistrátu odmietol a navrhoval dvojročný nájom s tým, že cenu navrhne do konca februára. To sa však už podľa magistrátu nestalo. A keďže končí aj základná škola, s ktorou si delili náklady, rozhodlo mesto o sťahovaní umeleckej školy. „Keby sme mali znášať všetky prevádzkové náklady, ktoré mala aj základná škola, bolo by to nerentabilné,“ povedal hovorca primátora Ľubomír Andrassy. Priestory v administratívnej budove Divadla Pavla Országha Hviezdoslava sú podľa neho nevyužitú. „Ideme do priestorov, ktoré sú o 50 percent lepšie, sú plne vyhovujúce,“ hovorí riaditeľka ZUŠ Dagmar Prokešová. DPOH má napríklad novú kotolňu, škola

už nebude mať problémy s kúrením. Priestory v DPOH dá mesto vymaľovať a vyčistiť, potrebné budú aj nové toalety. Školu na Jesenského musia opustiť, hoci do jej priestorov investovali vyše 13-tisíc eur. Rozdelili napríklad triedy na menšie, vybudovali vrátnicu. Staré Mesto, pod ktoré patrí základná škola, zasa do opráv dalo 190-tisíc eur. V tom čase vraj o tom, že budova zmenila majiteľa, nevedelo. Magistrát tvrdil, že sa o prehre budovy dozvedeli až vlni v máji, keď im právnická kancelária po ukončení spolupráce vrátila spisy.

Škola je pamiatkou

Budova postavená v roku 1870 ako škola je pamiatkovo chránená. Aj preto mal na ňu pri predaji predkupné právo štát. Cirkev ju však nepochybné a ministerstvo jej tak chcelo dať pokutu. Nakoniec uznalo, že cirkev nemala informácie o pamiatkovej ochrane. Rímskokatolícka cirkev rýchly predaj bránila tým, že potrebuje peniaze na obnovu Dómu svätého Martina. Plány nového vlastníka budovy zatiaľ nie sú známe.

Jesenského 6

- 1996 – cirkev sa o budovu začala súdiť s mestom;
- marec 2010: spor cirkví vyhrala;
- september 2011: cirkev školu predala firme Inuq, ktorá nesídlí na svojej adrese. Jej konatelia mali sídlo v Želiezovciach a Lutile;
- december 2011: ako vlastník figuruje cyperská firma,
- december 2011: Staré Mesto rozhodlo o zrušení Z

Martina Hilbertová, SME 03/04/2012

o veľký počet ľudí, ktorých štát nesmie ignorovať. Sú to občania, ktorých podľa vyjadrenia ešte stále ministra kultúry Daniela Krajčera naše právo nepozná. Skutočnosť je však taká, že ich nepozná alebo nechce poznať iba on, pretože napríklad Listina základných práv a slobôd ich pozná - a k nej sa Slovensko hlási. V tomto prípade totiž nejde o ľudí bez vyznania. Ide o ľudí s filozofickým presvedčením o objektívnej existencii zákonov a zákonitostí v prírode a spoločnosti, o zodpoved-

nosti človeka za-svoj život a práve každého na šťastie a dôstojnosť. Sú to ľudia, ktorí tvoria hodnoty tejto spoločnosti, vychovávajú svoje deti, platia dane. Sú súčasťou spoločnosti. Sú takí ako ostatní a ide o to, aby pre tento štát existovali aj inokedy, nielen pri sčítaní obyvateľstva. Aby tento štát rešpektoval a podporoval ich hodnoty a potreby. Aby k nim tento štát pristupoval ako k plnoprávnym a rovnocenným občanom. Dokáže to nová vláda Roberta Fica?

Roman Hradecký, Pravda 31/03/2012

Priliš tiché pardon

Katolícka cirkev pred rokmi prosila židov o odpustenie. O vinnikoch vo svojich radoch mlčí dodnes

Ospravedlnenie Konferencie biskupov Slovenska k 70. výročiu deportácií Židov zo Slovenska spôsobilo rozruch. K téme holokaustu však nebolo prvé. V roku 1998 informovala, že vatikánska komisia pre medzináboženskú spoluprácu so židmi publikovala materiál o genocíde počas vojny. Píše sa v ňom, že je nemožné hovoriť o dialógu kresťanov so židmi, a pritom obchádzať skutočnosť, že „šoa – najtragickejšia udalosť v dejinách židovského národa, sa udiala v krajinách s dlhou kresťanskou civilizáciou.“

Korec za aj proti

KBS vtedy uviedla, že „pred vojnou žili na Slovensku tisícky Židov. Skoro vo všetkých mestách stoja ešte synagógy. Mnohé budovy ostali, ľudia však zmizli. Tento stav ukazuje, že sa tu stalo čosi, čo hlboko zasiahlo do života Slovenska a jeho židovských obyvateľov.“ Cirkev požiadala o odpustenie. „Slovenskí katolícki biskupi prosíme židovských bratov a sestry o odpustenie a vyzývame všetkých katolíckych veriacich, ako aj všetkých kresťanov a ľudí dobrej vôle, aby sa k nám pripojili.“ Hierarchia pred štrnástimi rokmi pripomenula, že predstavitelia cirkvi už v minulosti vyjadrili ľútosť nad holokaustom. Ako príklad uviedla kardinála Jána Chryzostoma Korca, ktorý v roku 1987 „ako biskup bez štátneho súhlasu podpísal vyhlásenie k deportáciám Židov na Slovensku, v ktorom on a iní predstavitelia prosili židovský národ o odpustenie.“ Nespomenula však, že ten istý Korec v roku 1990 v Bánovciach nad Bebravou odhalil a posvätil pamätnú tabuľu Jozefa Tisa, teda kňaza na čele štátu v čase deportácií.

Sekularizmus, keď štát viedol kňaz?

„V sekularizovanom prostredí modernej európskej spoločnosti sa zrodili totalitné ideológie, ktoré chceli nahradiť náboženstvo. Ukázalo sa, že vedú Európu a celé ľudstvo k veľkým vlnám násillia a bezprávia. Nacistické učenie o menejcnosti a škodlivosti židovskej rasy viedlo k uskutočneniu plánu vyhubenia Židov. Prítom nadviazalo na vžitý stereotypy a odmietania Židov, a dalo im novú negatívnu dynamiku a náplň,“ tvrdí KBS v novom vyhlásení. Kritici v tom vidia alibizmus.

Odvolať sa na sekularizmus či brániť sa, že vrchnosť ignorovala biskupov, keď bol v čase holokaustu na čele štátu kňaz a vo funkciách aj iní hodnostári, pôsobí zvláštne. Chýba jasné pomenovanie ľudí, ktorí sa podieľali na páchaní zla.

Tiso kašľal na Vatikán

Otázka, prečo cirkev takých ľudí už vtedy neexkomunikovala, nemusí byť márna. V rokoch 1965 až 1981 totiž Vatikán vydal jedenásť zväzkov Aktov a dokumentov Svätej stolice k druhej svetovej vojne. Z nich vychádzali historici Ivan Kamenec, Vilém Prečan a Stanislav Škorvánek pri písaní publikácie Vatikán a Slovenská republika. Téma sa v roku 1996 v SME venoval novinár Marián Leško. „Na jeseň roku 1944, keď sa po potlačení SNP rozpútala nová vlna represíí, pápežský vyslanec o tom poslal správu do Vatikánu,“ píše Leško. Obratom dostal pokyn, aby šiel za Tisom a povedal mu o hlbokom žiali pápeža a vyzval ho, aby city a úmysly zladil so svojou kňazskou dôstojnosťou a svedomím. Tiso svoju reakciu vyšperkoval slovami, že „naša vina tkvie v našej vďačnosti a vernosti voči Nemcom, ktorí uznávali a schvaľovali existenciu nášho národa a jeho právo na nezávislosť a národnú slobodu, ale pomáhali mu aj proti Čechom a židom, nepriateľom nášho národa. Sme si celkom istí, že táto vina je v očiach katolíkov našou najväčšou ťťou“.

Kňaz, gardista a fanúšik Hitlera

Svoju rolu zohral podpredseda Štátnej rady a biskup Ján Vojtaššák. Jeho postoje zle vnímal vatikánsky chargé d'affaires, keď ich hlásil svojim šéfom. V správe z marca 1942 uvádza, že Vojtaššák zaujal pasívny postoj k deportáciám. Spomína aj jeho slová, že by bolo lepšie, ak by sa cirkevná vrchnosť nemiešala do tejto otázky a nekladla prekážky v tom, že židia sú najhoršími nepriateľmi Slovenska. Negatívne sa vyznamenal poslanec Slovenského snemu a kňaz Ján Ferenčík. Ako v archívoch zistil historik a spisovateľ Jozef Karika, Hitlerovi drukoval až do konca. Zúčastnil sa osláv jeho narodenín a napísal, že sa modlí, aby mu Boh dal železné zdravie a silu na vykonávanie jeho ťažkého povolania. Hlasoval za protizidovské zákony, zodpovedal aj za ideologickú výchovu ružomberských gardistov.

Sokolov blahobyť

Do tejto mozaiky zapadajú vyjadrenia biskupa Alojza Tkáča z roku 1993 – Tisovu „smrť pokladám za mučenicstvo za národ“. O tri roky sa pridala ďalší šéf KBS a biskup Rudolf Baláž. Tiso bol „pre náš štát a pre náš národ výnimočnou a vynikajúcou osobnosťou“. Do kotla koncom roka 2006 priložil arcibiskup Ján Sokol, keď v TA3 povedal, že si Tisa veľmi váži, „lebo sa pamätám ako dieťa, my sme boli veľmi chudobní, a keď on bol, sme boli teda na úrovni“. V roku 2008 za neho slúžil verejnú omšu. Vojenský biskup František Rábek, šéf rady KBS pre vedu, vzdelanie a kultúru, pre matičné periodikum v decembri 2011 uviedol, že obdobie rokov 1939 až 1945 sa u nás spracúva skôr disidentským spôsobom než oficiálne. „Tomu sa venujú profesori Vnuk a Ďurica. Mapujú ho, dá sa už zorientovať, ale oficiálne miesta to ešte akoby neprijali za svoje.“ František Vnuk je historik, ktorý velebí Tisa a relativizuje zločiny vojnového štátu. Na otázku o jeho negatívach kedysi odpovedal slovami „načo sa o nich rozpisovať“. Milan Ďurica navrhuje Tisovo blahorečenie.

Kňaz: Nemáme odvahu

Kým KBS formuluje vyhlásenia opatrne, niektorí kňazi a kresťania vo verejnom živote sú kritickejší. Katolícky kňaz Pavel Pakoš už pred rokmi pre SME povedal, že je chyba, ak sa cirkev jasne nevyjadrí k Tisovi. Podľa neho nemá jasný zrak a odvahu pomenovať veci pravými slovami. „Sú len také divné reakcie – jeden ho chváli tak, že začne tleskať, druhý radšej rezervovane nepovie nič, tretí povie, že urobil chybu iba tým, že bol kňazom. Bola to sláva aj hanba, mali by sme jasne povedať, že to bol kňaz, ktorý chcel dobro pre národ, ale zakalil sa mu zrak a stal sa modlárom.“ Tisa kritizoval aj kresťanský politik František Mikloško. V roku 2008 pre SME povedal, že vojnový „parlament splnomocnil vládu na dekréty, ktorými sa začali deportácie. Vtedy do toho Tiso nemohol zasiahnuť inak ako verejne vystúpiť. Nevystúpil, hoci voči každému zlu sa dá bojovať len na začiatku. Keď sa rozbehne, už je to komplikované. V pozícii kňaza a prezidenta mlčal. Potom bol prijatý ústavný zákon o deportáciách“. Podpísal ho aj Tiso. Zástancovia vojnového

pokračovanie na str. 3

7 rokov od smrti Jána Pavla II.

Sedem minút po pol desiatej večer uplynú presne sedem rokov od smrti pápeža Jána Pavla II. Asi najviac naňho spomínajú v jeho rodnom Poľsku. My sme dnes navštívili mesto Wadowice, kde sa narodil a pôsobil do svojich 18. rokov.

Hovorí sa, že práve tu to všetko začalo. Sme v rodnom dome Jána Pavla II. Toto je jeho kolíska, je tu množstvo jeho osobných vecí a dokumentov, no a všetko to tu stráži rehoľná sestra Sylvia, ktorá po boku pápeža v Ríme prežila nezabuduteľných päť rokov.

Sylvia Kolano, sestra Nazaretánka: „Hodila som sa mu okolo krku a veľmi som plakala, takéto bolo naše prvé stretnutie. On mi vtedy povedal len toľko, dieťa neplač, Pán je s tebou.“

Redaktor: „Aj preto dnes s veľkou úctou opatruje všetko to, čo po ňom ostalo. No vraj to najcennejšie si nosí v srdci.“

Sylvia Kolano, sestra Nazaretánka: „Jeho pontifikát to bolo jedno veľké volanie k človeku, aby sa nebál otvoriť svoje srdce a dvere Kristovi.“

Redaktor: „Po celom Poľsku sa dnes ľudia zastavovali v kostoloch a zapalovali sviečky pri sochách, či obrazoch svojho pápeža. Hoci je to už sedem rokov, nikto vraj nezabudol.“

rodáci z mesta Wadowice: „Bol to Bohom zoslaný človek, dával môjmu životu nádej.“

rodáci z mesta Wadowice: „Vždy nás niekto blízky opustí a tak to bolo aj v prípade nášho pápeža.“

rodáci z mesta Wadowice: „Chýbajú mi jeho slová, ale aj jeho zdvihnutý prst.“

rodáci z mesta Wadowice: „Vždy, keď mám ťažké chvíle, prihovárom sa mu.“

Redaktor: „Tieto zvony na vatikánskej Bazilike svätého Petra vtedy označovali svetu smrť Jána Pavla II. Takto sa skončil tretí najdlhší pontifikát. Trval 26 rokov 5 mesiacov a 17 dní. Lietajúci pútnik Karol Wojtyła mal množstvo aj ďalších prívlastkov. No v jeho rodných Wadowiciach o ňom hovoria takto.“

Stanislav Jaskowiec, správca pápežskej baziliky vo Wadowiciach: „Bol to poviem tak génus človeka, génus kaplána, biskupa, ale aj génus pápeža.“

Redaktor: „No a spomínajú na neho aj jeho blízki Slováci.“

Josef kardinál Tomko, emeritný prefekt Kongregácie pre Evanje. nár.: „To nebol iba pápež, ktorého si uctieваме, to bol jednak poľský pápež, ale jednak pápež, ktorý nás mal rád.“

Redaktor: „Hoci pre mnohých veriacich je Karol Wojtyła svätým už teraz, Vatikán stále čaká na potvrdenie ďalšieho zázraku, ktorý sa stal po jeho smrti. Potom by ho Benedikt XVI. mohol vyhlásiť za svätého. Jeho rodáci z Wadowic sú presvedčení, že sa tak stane rekordne rýchlo a veria, že to bude do troch rokov, teda ešte skôr ako si svet pripomenie desiate výročie úmrtia veľkého Jána Pavla II.“

Ján Tribula, Markíza, 02/04/2012

Poctivý nálezca – Svidničan vrátil starčekovi 2000 eur

Primátor Svidníka dnes mohol hrdo potriasť rukou poctivému nálezcovi, ktorý mu prišiel odovzdať nájdenú peňaženku. Peter Friček ju našiel na ulici a ani chvíľu neváhal a viac než 2000 eur priniesol na radnicu. Majite-

ľa vypátrala polícia. 80-ročný hluchonemý starček mal v peňaženke svoje úspory a chystal sa na veľké nákupy. Nálezcovi nechal odmenu 50 eur. Ten si z nich nechal len 10, zvyšok daroval na miestny kostol. **Markíza, 02/04/2012**

KBS zaslala svoje návrhy na zapracovanie do programového vyhlásenia nového kabinetu

KBS už písomne zaslala svoje návrhy, ktoré by mali byť zapracované do programového vyhlásenia nového kabinetu. Pre katolícku cirkev sú kľúčovými témami podpora rodiny, úcta k životu a jeho ochrana, ale aj zdravotnícka oblasť a sociálne istoty. Hotové návrhy má už aj evanjelická cirkev. Sociálni partneri, s ktorými sa premiér Róbert Fico stretol minulý týždeň za okrúhlym stolom, môžu svoje pripomienky na základe dohody poslať ešte dnes. **Rádio Lumen, 05/04/2012**

dokončenie zo str. 2

štátu sa odvolávajú na udelené židovské výnimky. Podľa Mikloška sú však „morálne problematické, lebo jedného Žida z vlaku zobrali a druhého doň dali. Tiso vystupoval protižidovsky, a tu sa politická zodpovednosť za deportácie mení aj na morálnu. Politici na čele s Tisom sa rozhodli, že obetujú Židov, aby zachránili Slovákov. Deportácie prebiehali za neľudských a ponižujúcich podmienok, Židia boli pozbavení majetku, odvážali ich v dobytčiakoch, čo je neospravedliteľné“. **Karol Sudor, SME 31/03/2012**

Unikátny kostolík v Poprade Kvetnici už patrí veriacim

Pred 1,5 rokom sme v našom spravodajstve informovali o nezvyčajnej situácii, keď unikátny kostolík v Poprade Kvetnici pripadol po prevode majetku súkromnej neziskovej organizácii.

Veriaci si ho preto museli prenajímať. Snahy cirkvi získať ho späť sa v týchto dňoch pretavili do reality. Viac už Ivana Ratkovská: „Dekan rímskokatolíckej farnosti Anton Oparty už podpísal darovaciu listinu a prevzal si tak kostolík, ktorý cirkev roky spravuje, ale do svojho vlastníctva ho získala opäť až po 50 rokoch.“

Anton Oparty, dekan rímskokatolíckej farnosti v Poprade: „Vyzeralo to všelijako, tak sa zdalo, aj bola taká informácia že nie sú nám naklonení, ale potom prišlo naraz že sa rozhodli to darovať, tak sme potom slávnostne podpísali darovaciu zmluvu. Má to katolícka cirkev na liste vlastníctva, lebo čo s tým súkromný človek urobí?“

Redaktorka: „V kostolíku by mala čoskoro pribudnúť aj elektrina a teda budú môcť v zime interiér počas omší aj vykurovať.“

Správca kostolíka v Kvetnici Július Kováč neskrýval emócie, keďže o kostol sa stará roky a je jeho srdcovou záležitosťou: „Najlepšia správa akú som kedy dostal a padol mi kameň zo srdca. Našiel sa originál list vlastníctva a na základe tohto ďakujem naozaj všetkým, ktorí sa o to pričínili.“

Redaktorka: „Ako poďakovanie popradský dekan odslúži počas Veľkej noci svätú omšu pre klientov neziskovej organizácie Senior park, ktorá kostolík cirkvi darovala.“

Rádio Slovensko, 4.4.2012

Prvého kňaza súdia, že mlčal

Americký duchovný stojí pred súdom za to, že kryl sexuálne zneužívanie detí.

WASHINGTON, BRATISLAVA. Americký kňaz William Lynn si musel v súdnej sieni vypočuť interné poznámky, ktoré sám kedysi čítal. O duchovnom, ktorý sa chvastal, že mal sex s tromi chlapcami za týždeň, či inom, ktorý posielal svojej obeti v škole erotické návrhy na lístočku.

Márne čakanie

William Daly na pojednávaní v utorok rozprával, ako na odpoveď na svoju sťažnosť na sexuálne obťažovanie z roku 1992 čakal desať rokov. Bez výsledku. Ako piatakovi k nemu prvýkrát počas letného tábora v noci do postele prišiel kňaz, dotýkal sa ho a nútil ho odplácať mu dotyky.

Opakovalo sa to každý rok, desať rokov. Nikomu sa to vtedy neodvážil povedať. Teraz človek, ktorý Dalyho prípad roky utuľával, stojí pred súdom. Je to prvýkrát, čo súdia vyššieho predstaviteľa katolíckej cirkvi za to, že kryl zneužívanie detí. Lynn (61) ako arcidiecézny personálny riaditeľ medzi rokmi 1992 a 2004 zodpovedal za 900 kňazov v americkej Philadelphii a za vyšetrenie podozrení zo zneužívania. Podozrievajú ho, že problematických kňazov len presúval na miesta, kde mohli naďalej zneužívať deti. Hoci poznal ich mená, neposunul údaje vyšetrovateľom.

Kto je vinný?

Lynn tvrdí, že je nevinný. Jeho advokáti ho bránia s tým, že zodpovední sú jeho nadriadení, ktorým informácie posunul. Bol medzi nimi aj kardinál Anthony Bevilacqua, ktorý v januári zomrel. Deň po tom, ako bolo jasné, že môže svedčiť. V Spojených štátoch od roku 2002, keď sa preválil škandál so stovkami zneužitých v Bostone, uznali za vinných stovky kňazov. Diecézy zaplatili obetiam vyše miliardu dolárov v odškodnom, čo viaceré priviedlo k bankrotu.

**Ela Rybárová
SME, 5.4.2012**

Výstava Posolstvo kalvárie v galérii Márie Medveckej v Tvrdošíne

Ján Blahovec, redaktor: „V galérii Márie Medveckej v Tvrdošíne si môžete pozrieť výstavu Posolstvo kalvárie. Inšpiratívne podľa cyklu monumentálnych fresiek so 14 výjavmi krížovej cesty profesora viedenskej akadémie Josepha Führicha v kostole svätého Jána Nepomuckého vo Viedni vznikol aj vystavený cyklus zastavení krížovej cesty, ktorý pochádza z kalvárie na Slanici. Jej vznik sa zrejme spája s kla-

sicistickou prestavbou slanického kostola v roku 1843 a bola vtedy prvou kompletnou kalváriou s krížovou cestou v Spišskej diecéze. Časť komplexu spolu s dedinou zmizla v roku 1953 pod hladinou Oravskej priehrady, no návršie s kostolom a 11 murovanými zastaveniami sa zachovalo v podobe ostrova dodnes. Ich výstava v Tvrdošíne bude prístupná od 12. apríla do 30. septembra.“ **Rádio FRONTINUS, 02/04/2012**

Falošný farár

V Snine a v Humennom už dlhší čas navštevuje veriaci falošný farár.

Podľa našich informácií ide o 36-ročného Vladu z Lackoviec, ktorý si nasadzuje biely golierik, tmavé kňazské oblečenie a predstavuje sa ako farár zo Svidníka či študent teológie.

Ľuďom sľubuje, že za nich odslúži omšu. Niektorých už dokonca aj vyspovedal.

A potom si nájde nenápadné miesto kde sa prezlečie a vráti sa domov.

Poznajú ho však už nielen domáci, ale aj polícia.

Samozvaný farár včera navštívil aj veriacu ženu, ktorá býva na tejto ulici. Pod zámienkou, že za ňu odslúži omšu si od nej vypýtal 10 eur.

Jozef, syn poškodenej ženy: „Mama ho zavolala dnu, lebo prosťe pán farár. Pýtal od nej akože keď chce môže dať 10 eur na omšu s tým, že tam kde slúži vo Svidníku, že jej to ako odslúži za rodinu hej?“

Redaktorka: „Muž vystupuje suverénne a má prehľad o cirkevných veciach. Žena preto nemala dôvod podozrievať ho. Jej synovi sa ale nepozdávalo prečo by kňaz zo Svidníka meral cestu do 100 km vzdialenej Sniny. Rozhodol sa ho preto sledovať. Falošný farár cestoval autobusom do Humenného.“

Jozef, syn poškodenej ženy: „No mne to nedalo, ja som pošiel autobusom do Humenného za ním. Videl som kde vystúpil z autobusu, pošiel tam do jedného vchodu.“

Redaktorka TV JOJ: „V jednom z týchto panelákov v Humennom sa tzv. boží služobník údajne prezliekal

a premenil opäť na obyčajného človeka.“

Jozef, syn poškodenej ženy: „Ale po 10 minútach vidím vyšiel vonku z vchodu a už ten golierik nemal hej?“

Redaktorka: „Jozef sa za ním rozbehol, ale muž sa mu medzi ľuďmi na autobusovej stanici stratil.“

Jozef, syn poškodenej ženy: „Potom som sa pýtal tých šoférov autobusu, že ako ho poznajú, že tak sa ľúbi prezliekať do toho farského a takto a klame ľuďi, že je farár.“

Redaktorka: „Obyvatelia Lackoviec nám potvrdili, že muž sa takto zvykne prezliekať pravidelne.“

Anketa: „Oblečie sa do tmavšieho a tu ten golierik si nasadí, keď vyjde z valala.“

Redaktorka: „Starostka obce už poprosila miestneho kňaza, aby Vladovi dohovorel. Ten si však nedal povedať. Niektorých veriacich už aj vyspovedal a dokonca dostali aj rozehrešenie.“

Anketa: „Pár ľudí išiel pospovedať alebo že odslúži za nich omšu a baby staré mu dajú po sto korún.“

Redaktorka: „Na falošného farára už polícia prijala viacero trestných oznámení.“

Telefonuje Daniel Džobaník, hovorca KR PZ Prešov: „Muž z Lackoviec bol už v minulosti vyšetrovaný svidníckymi policajtmi pre podozrenie z ohovárania a humenskými policajtmi pre podozrenie z krádeže.“

Redaktorka: „Mužovo podivuhodné správanie si zatiaľ nikto z rodiny ani z obyvateľov obce nevie vysvetliť.“

**Katarína Kleknerová
TV JOJ, 02/04/2012**

Biely dom chce mormón Romney

V republikánskych primárkach už nemá viera Mitta Romneyho takú významnú úlohu

Mormóni vedia, koho budú voliť za prezidenta. Republikánovi Romneymu však mnohí nedajú hlas pre vieru, ale pre ekonomiku.

Richard Floyd má vo svojom dome v Memphise zásoby jedla aj vody na celý rok pre šesť osôb. To pre prípad, že by došlo k prírodnej katastrofe. Nepije alkohol, ale ani kávu či čaj. A podobne ako väčšina mormónov, ak nenastane v republikánskych primárkach žiadny prelom, v novembri bude voliť za amerického prezidenta Mitta Romneyho. Prvého mormóna, ktorý má reálnu šancu nastáhnovať sa do Bieleho domu. Napriek prehrám v konzervatívnych južanských štátoch, ktoré volili radšej katolíka Ricka Santorumu, má bývalý guvernér Massachusetts stále bližšie k víťazstvu v republikánskych primárkach.

Mormón za prezidenta

A to aj napriek tomu, že Mormóni nemajú medzi niektorými Američanmi najlepšiu povest'. „Kristova cirkev svätých posledných dní vyše 30 percent americkej populácie nepovažuje za kresťanov, mnohí ju vidia ako sektu,“ hovorí expert na náboženstvo Gregory Smith z Pew Research Center. „Viac ako jeho viera však konzervatívnym voličom prekážala nestálosť Romneyho v kľúčových témach ako potraty či zdravotné poistenie. Keď však Romney vyhrá primárky, republikáni budú radšej voliť jeho ako Obamu,“ dodáva Smith. Podľa prieskumu Pew Research Center je vyše polovica mormónov presvedčená, že krajina je pripravená na prezidenta mormóna. Väčšina Mormónov má bližšie k Republikánskej strane, ktorej členom je aj biskup Richard Floyd. Prekvapivo však nechce Mitta Romneyho voliť pre vieru. „Je to o ekonomike. Nemôžeme už viesť krajinu s takým veľkým deficitom, mala by sa vrátiť politika fiškálnej zodpovednosti,“ rozpráva biskup Floyd. Väčšina republikánov to vidí podobne. Agentúra Reuters predpovedala Romneymu víťazstvo vo včerajších primárkach

v štátoch Wisconsin, Marylande i v hlavnom meste. „Na 80 percent má Mitt Romney isté víťazstvo v primárkach a aj preto sa už začína sústreďovať viac na súboj proti prezidentovi Obamovi,“ vraví profesor Jeremy D. Mayer z univerzity Georgea Masona vo Washington. Hlavný súboj môže byť podľa neho veľmi tesný. „Keď sa však dramaticky nezhorší ekonomická situácia, tipujem skôr Obamu,“ dodáva profesor. Gallupov posledný prieskum dáva Obamovi 9-percentný náskok najmä vďaka výraznej podpore medzi ženami.

Dobry deň, som Romney

Jaron Budger by, samozrejme, v Bielom dome radšej videl Romneyho. Presne ako poznáme mormónov na Slovensku, je oblečený v saku s menovkou. Oblek si však onedlho po dvoch rokoch misionárstva v Arkansase vyzlečie a vráti sa domov do Utahu, kde žije najviac z vyše šiestich miliónov mormónov v Spojených štátoch. „Už sa teším, ako si zapnem televíziu a pozriem si kampaň, vlastne ani neviem, prečo by som mal voliť Romneyho,“ rozpráva 21-ročný Budger. Ako misionár si nemohol zapnúť televíziu, ale ani podať ruku dievčaťu. Rovnakú skúsenosť má za sebou aj republikánsky favorit na prezidenta. „Dobry deň, volám sa Mitt Romney,“ oslovoval Francúzov ako misionár v 60. rokoch. Teraz chce osloviť väčšinu Američanov.

Mormóni

Mormóni - Kristova cirkev svätých posledných dní je americké náboženstvo, ktoré založili prisťahovalci v roku 1830.

Mormóni sa považujú za kresťanov, nepijú alkohol, čaj ani kávu, desať percent zárobku dávajú cirkvi.

V mladom veku chodia na dva roky šíriť svoje náboženstvo po svete.

Jeden večer v týždni sa venujú len rodine.

74 percent mormónov má blízko k republikánom.

1,7 percenta Američanov sa hlásia k mormónom.

Mirek Tóda, SME 04/04/2012

Ficovi napísal arcibiskup

Predseda Konferencie biskupov Slovenska (KBS) a bratislavský arcibiskup Stanislav Zvolenský zaslal list Robertovi Ficovi, v ktorom mu blahozelá k vymenovaniu za predsedu vlády. „Je ovocím veľkej dôvery, ktorej sa vám zo strany voličov dostalo,“ napísal arcibiskup Ficovi. Zvolenský ďalej v liste zdôrazňuje, že Slovenská republika sa nachádza v neľahkej morálnej, ekonomickej a kultúrnej situácii. „V ťažkej ekonomickej situácii je potrebné robiť neľahké rozhodnutia. Úctivo Vás prosíme, aby ste pri starostlivosti o hospodársky rozvoj a rast pracovných miest pamätali, že najväčším pokladom tejto krajiny sú jej obyvatelia. Budeme vďační, ak medzi prioritami Vašej vlády bude starostlivosť o rodinu, ktorá je základným pilierom našej spoločnosti,“ píše arcibiskup.

Plus jeden deň, 5.4.2012

VATIKÁNSKE VAJCE

Na hľadanie veľkonočných vajčiek nemá pápež Benedikt XVI. cez Veľkú noc čas, ale ani to nepotrebuje robiť - dostal totiž obrovské čokoládové vajce do daru. Nezvyčajný darček odovzdali pápežovi v stredu, pred generálnou audienciou na Námestí sv. Petra. Čokoládové vajce váži 250 kilogramov a meria približne 2,5 metra. Sladký veľkonočný symbol bol darom cukrovinárskeho firiem z mesta Cremona v talianskej Lombardii. JÁN FELIX

Šport 07/04/2012

Gigantický kríž

Kraslice a korbáče každému pred Veľkou nocou nestačia. Istý muž sa začal pripravovať na tohtoročné sviatky už mesiace vopred a postavil gigantický kríž. Meria 34 metrov a váži rovných 300 ton. Na jeho umiestnenie pred kostolom vo Virginii musela cirkev najat' dva žeriavy. Autor kríža je zvärač a rozhodol sa ho zhotoviť po minulo-ročnej Veľkej noci. Mal totiž pocit, že ľudia tieto sviatky neberú dostatočne duchovne, ale skôr komerčne. Obrí kríž zdobí nápis o kráľovi kráľov a tento gigantický symbol kresťanstva môžu ľudia vidieť už z najbližšej diaľnice.

TV JOJ, 05/04/2012

Najviditeľnejšia dominanta Prešova nutne potrebuje opravu

Najviditeľnejšia dominanta Prešova nutne potrebuje opravu. Reč je o kalvárii z prvej polovice 18. storočia. Schody dosluhujú, v zlom stave sú aj barokové kaplnky jednotlivých zastavení.

Pamiatkari tvrdia, lokalita musí byť zachovaná pre budúce generácie.

Telefonuje Mária Poláková, riaditeľka KPW Prešov: „Nie je pamiatkou iba Kostolík sv. Kríža, ale všetky zastavenia a celý kopec, ktorý tvorí kalváriu.“

Redaktorka: „Počas sviatkov tu bude rušno. Smerujú sem veriaci na tradičnú krížovú cestu. Nevynechajú ani nočné bdenie. Schody, obvodové múry, kamenné časti chodníka i sedenie pri kríži. To všetko potrebuje opravu.“

Anketa

Opýtaný 1: „Myslím si, že áno, že je to pamiatka určite.“

Opýtaný 2: „Ja myslím, že mohol by sa upraviť trošku, keď už tie múry oporné sú opravené, takže aj ten chodník by k tomu nejak patril.“

Richard Drutarovský, mestský poslanec: „Priestory sú verejne prístupné, chodia po nich všetci Prešovčania. Myslím si, že mesto by mohlo rokovať s cirkvou a nájsť nejaký spôsob, ako nájsť prostriedky na opravu chodníkov a zlepšenie celkového stavu na kalvárii.“

Redaktorka: „Kalváriu spravuje tunajšia fara. Po kúskoch ju dáva dokopy a aktuálne rieši kaplnky. Najväčším problémom je voda, ktorá skazu kaplniek, schodov i hlavného chrámu urýchľuje. Ak by sa do obnovy pustili dvaja, teda mesto aj fara, kalvária by dostala nový šat skôr.“

Štefan Kaňuk, kaplán: „Zaiste by sme privítali spoluprácu z akejkol'vek strany. Určite aj z mestského úradu.“

Veronika Kmetóny Gazdová, hovorkyňa mesta Prešov: „Budeme hľadať cestu, ako spolupracovať s cirkvou a túto časť tejto pamiatky zrekonštruovať.“

Redaktorka: „Do piatich rokov by kalvária mohla byť od základu vnovená. Jedinou podmienkou je však nájsť na to peniaze. Chut' na premenu tohto miesta totiž majú obe strany.“

Diana Murdziková, STV 2, 5.4.2012

Recenzia Lurdy a Felicita

Rakúska scenáristka a režisérka Jessica Hausnerová nazvala svoj film Lurdy podľa francúzskeho mestečka, v ktorom sa mala kedysi zjaviť Panna Mária a vďaka tomu sa stalo pútnickým miestom. Pre mnohých je to bod, v ktorom „sa nebesá dotkli zeme“, a jazdia tam, aby vybičovali na maximum svoju vieru, že aj ich prosby budú vyslyšané. Hausnerová však okrem iného ukazuje, že keď sa už čosi podobné zázraku stane, pútnikov to nielenže zaskočí, ale v okamihu padajú otázky typu: „Prečo sa to nestalo mne? Čo som urobil zle, že mi Boh odmietol dožiť toľko svojho milosrdenstva?“

Christine a tí druhí

V príbehu prichádza do Lúrd sympatická Christine (hrá ju Sylvie Testudová), ktorá je odkázaná na invalidný vozík. Ocitla sa v skupine, ktorá je plná ľudí s rôznymi zdravotnými problémami. Svorne navštevujú posvätné miesta, chodia na omše a očistné kúpele, prosia o požehnanie. Na niektorých sa tá túžba po zázračnom uzdravení prejavuje veľmi intenzívne. Pri každom kresťanskom symbole a rituálnom úkone sa pohrúžia do vrúcnych prosieb. Christine sa až tak angažovane neprejavuje. Je skôr míkvolu pozorovateľkou. A práve ona sa napokon uzdraví. Aj rozprávanie Jessicy Hausnerovej má skôr „pozorovateľský“ ráz a odvíja sa v pozvoľnom tempe. Režisérka nestrháva divákov do víru prudkých emócií a nedramatizuje. Jej postavy toho málo narozprávajú. Sleduje ich počas bežných denných úkonov, ukazuje rituály, ktoré podstupujú a pomaly buduje obraz toho, ako tá malá komunita funguje v rámci veľkého systému vyzdobeného lurdskeho „očistca“. Zo skupinky okolo Christine si však vylúpa zopár postáv, ktoré tľmočia trochu viac postrehov. Napríklad kňaza, ktorý hrá karty v momente, keď ho osloví stará pani s otázkou, na ktorú sa nedá len tak ľahko odpovedať. Kňaz jej pritom blahosklonne poskytne radu, ktorú má už roky vo svojej povinnej výbave. Znie vznosne, ale je priveľmi otvorená ďalším otázkam a pôsobí len

ako formálna náplast' na oveľa väčšiu ranu. Keď sa tomuto kňazovi svedá Christine, vraví mu, že nedokáže súcitiť s ľuďmi, ktorí sú na tom ešte horšie ako ona. Bez toho, aby svedník polemizoval s tým, či je to hriech a či Christine nesie vinu, odpovedá, že jej život je jedinečný a že keď sú ľudia zdraví, neznamená to, že sú aj šťastnejší.

Zázrak?

Lenže je tu postava mladej a atraktívnej opatrovateľky, ktorá zjavne cíti svoju výhodu v obkolesení chorých a utrápených. Medzi postihnutými sa zase objavuje bizarná súťaživosť, kto si dokáže nakloniť božiu priazeň viac ako ten druhý. A keď uspeje Christine, objavuje sa závisť, pocity krivdy, otázky o spravodlivosti. Môže to celé vyznievať ponížujúco a trápne, ale zároveň to vyplýva zo situácií, ktoré sú príliš zložité a zneisťujúce na to, aby sa dali vyhladiť pokojne prednášanými výzvami kňaza. Zdá sa pritom, že uzdravenie Christine nepovzbudí len ju samotnú, ale aj kňaza. Akoby niečo také potreboval. Stačí však drobné zakopnutie oslavovanej pútničky a medzi ľuďmi sa už objavuje skepsa, spochybňovanie zázraku, otázky o jeho trvácnosti. V závere Christine osamelo stojí bokom od tancujúcich párov. Pred chvíľou z pódia d'akovala za to, čo sa jej stalo, hoci tú vďaka nevedela celkom dobre vyjadriť. Teraz na pódiu stojí spomínaná mladá opatrovateľka a vyspevuje pesničku Felicita. Ide z nej energia a radosť. Pod ňou je Christine, a tá pôsobí zavrhnuto. Ako malá hračka v číhch rukách. Skveľá bodka za pozoruhodným filmom.

Daniel Bernát, Pravda 07/04/2012

Keď sa už čosi podobné zázraku stane, pútnikov to nielenže zaskočí, ale v okamihu padajú otázky typu: Prečo sa to nestalo mne?

Hodnotenie Pravdy 4/5

Lurdy/Francúzsko, Nemecko, Rakúsko 2009 /scenár a réžia: Jessica Hausnerová / hrajú: Sylvie Testudová, Léa Seydouxová, Bruno Todeschini a iní

Opäť na kríži

Každoročné muky, ktoré majú zobrazit' utrpenie Ježiša Krista počas pribíjania na kríž, podstúpilo aj tento rok na Filipínach viac ako 20 dobrovoľníkov.

V dedine San Pedro Cutud sa dalo na kríž pribit' deväť odvážnych dobrovoľníkov a ďalší podstúpili symbolické ukrižovanie v susedných osadách, kde ich pri tom sledovali stovky turistov.

(sim), Plus jeden deň 07/04/2012

Prečo je Zelený štvrtok zelený?

Ako prišli k svojmu menu dni veľkonočného Veľkého týždňa

Veľkonočné sviatky sú najvýznamnejším kresťanským sviatkom. Zorientujeme vás vo veľkonočnom Veľkom týždni, do ktorého kresťania vstúpili Kvetnou nedeľou. Jeho vyvrcholením je veľkonočné trojdnie – Zelený štvrtok, Veľký piatok a Biela sobota.

Zelený štvrtok – je zrejme pomenovaný podľa zelene v Getsemanskej záhrade, kde sa Ježiš modlil a bol zatknutý vojakmi. Iné vysvetlenie hovorí, že názov pochádza z germánskeho bohoslužobného názvoslovnia, zo slova greinen – nariekať. V starej cirkvi sa totiž v tento deň konalo zmierenie kajúcnikov. Biskup ich rozhrešil a prijal do spoločenstva veriacich.

Hriešnici sa podobali suchým rastlinám, ktoré sa pokáním a rozhrešením zazelenali na strome cirkvi.

Začíname špenátom

Na niektorých miestach sa v tento deň používalo rúcho zelenej farby a aj zvyk požívať v tento deň veľa zeleniny podporoval názov tohto dňa. Počas neho kresťania dodržiavajú prísny pôst. U nás sa konzumuje predovšetkým špenát.

Veľký piatok – pripomína smrť Ježiša Krista na kríži. Evanjelici ho považujú za najvýznamnejší sviatok.

Čítajú a spievajú pašie, prislúhuje sa večera Pánova. V rímskokatolíckych chrámoch sa v tento deň neslúži omša.

Zachováva sa pôst – nejedáva sa mäso.

Biela sobota – Ježiš bol pochovaný do hrobu. V chrámoch sa nekonnajú služby Božie.

Na záver odmena

Veľkonočná nedeľa (Pascha) – zmŕtvychvstanie Ježiša Krista je najstarší, najväčší a najradostnejší sviatok liturgického roku. Pascha pochádza z hebrejského slova pesach – prechod. Za ten sa považovalo vyslobodenie Izraelitov z Egypta, keď ich Mojžiš zo zajatia previedol s pomocou Boha cez Červené more. Pre apoštolov a prvých kresťanov sa Pascha stala symbolom prechodu Ježiša Krista zo života do smrti a späť.

Veľkonočný pondelok alebo aj Pondelok Baránka na pamiatku, čo sa udialo prvého dňa po sobote. Vtedy totiž anjel dodával odvahu ženám, ktoré na úsvite pribehli k hrobu a boli vydesené a znepokojené, keď ho našli prázdny. Posledný deň Veľkej noci je známy šibačkou, oblievaním dievčat, rozdávaním kraslíc, čokoládových zajačikov a kuriatok. Tieto zvyky nemajú kresťanský pôvod. **Plus jeden deň, 5.4.2012**

Na znak pokory

Pápež Benedikt XVI. slúžil - na Zelený štvrtok - bohoslužbu na pamiatku Pánovej večere, počas ktorej umyl nohy 12 kňazom. Podvečerná omša sa konala v rímskej Bazilike sv. Jána v Lateráne. Starobylá tradícia umývania nôh pripomína, ako Ježiš na znak pokory počas poslednej večere symbolicky umyl nohy svojim učeníkom. Počas bohoslužby vykonali zbierku na pomoc utečencom pred násilím v Sýrii. V rámci predchádzajúcej bohoslužby svätenia olejov pápež adresoval kritiku kňazom, sponchybným učenie katolíckej cirkvi o celibáte a vysväcovaní žen. Označil ich za sebeckých a nerešpektujúcich jeho autoritu. Kritické vyjadrenia sa zjavne týkali skupiny rakúskych kňazov, ktorí v roku 2006 prišli s tzv. Pfaffèrovou iniciatívou.

V posledných rokoch sa zasadzovala aj za prijatie ženatých mužov za kňazov. Vo svojej kázni Benedikt XVI. poznamenal, že „skupina kňazov z európskej krajiny... vydala výzvu na neposlušnosť“. Títo disidenti podľa pápeža tvrdia, že ich motivujú obavy o cirkev. Naznačil však, že v skutočnosti sa „zúfalo pokúšajú zmeniť cirkev tak, aby to vyhovovalo ich vlastným preferenciám a názorom“. Veľkonočné posvätné trojdnie alebo triduum Zelený štvrtok, Veľký piatok a Biela sobota má bohatý liturgický obsah a symboliku. Je to spoločné pomenovanie troch dní, v ktorých si cirkev pripomína Kristovu smrť na Veľký piatok, Krista uloženého v hrobe na Bielu sobotu a Kristovo zmŕtvychvstanie na Veľkonočnú nedeľu. **Šport 07/04/2012**

Ukladanie plaštenice

Gréckokatolíci dnes uložili plaštenicu do hrobu. Tradičné obrady Veľkého piatku zobrazujú symbolický pohreb Ježiša Krista. Dnešok je dňom stíšenia, aj prísneho pôstu.“

Plaštenica symbolizuje mŕtve Ježišove telo a dnešné obrady pripomínajú jeho pohreb.

otec Jozef, rektor kláštora redemptoristov v MI: „Bude to ikonograficky znázornenie Ježiša Krista, ktorý bol sňatý z kríža a uložený do hrobu.“

Redaktorka: „Kňaz si plátno vezme na plec a spolu s veriacimi obídu chrám, čo predstavuje pohrebný sprievod. A potom plaštenicu uložia do hrobu. Dnes nezvoní ani zvony. Obrady sú sprevádzané zvukom rapkáčov. Veľký Piatok je jediný deň v roku, keď sa neslavia liturgie a takisto je aj pôst od eucharistie.“

otec Jozef, rektor kláštora redemptoristov v MI: „Aj my nepodávame sväté prijímanie, lebo keďže obeta nie je, Ježiš Kristus je zabitý, je uložený v hrobe, čiže aby sme si tiež uvedomili to, čo Ježiš povedal, Bože môj, Bože môj, prečo si ma opustil?“

Redaktorka: „V niektorých cirkvách je zvykom, že Ježišov hrob od dnes nepretržite strážia miništranti, chlapi alebo vojaci až do vzkriesenia.“

Viktória Doričová, Markíza, 06/04/2012

Veľký piatok je odkazom na Božiu lásku, ktorá neberie, ale dáva

Veľkonočný Veľký piatok je v kresťanskom ponímaní odkazom na pravú lásku, ktorá nič neberie, ale dáva. Vysvetľuje Dominik Macák, katolícky kňaz: „Veľký piatok je pripodobnením práve tej udalosti, kedy Ježiš Kristus zomiera za človeka. Čiže, kde sa prejavuje Božia láska voči človeku. Tá láska, ktorú my v dnešnej dobe nechápeme, lebo pozeráme na lásku často ako nejaký cit, kedy človek sa pritom druhom človeku alebo pri nejakej udalosti alebo pri nejakej veci dobre cíti, pretože ho pocitovo naplnia, čiže láska, ktorá, dá sa povedať berie a očakáva od toho druhého.“

Moderátorka Rádia VIVA: „Z praktického hľadiska sú kresťania pokračovanie na str. 9

dokončenie zo str. 8

v tento deň pozvaní, aby sa niečoho zriekli. Katolícka cirkev má predpísaný spôsob, ktorý sa dotýka jedenia. Ide o zrieknutie sa mäsiťého jedla, resp. kresťan by sa mal v tento deň len raz dosýta najesť. Pôst neplatí pre chorých alebo ľudí mladšieho veku.“

Rádio VIVA, 06/04/2012

Boží hrob strážia hasiči

Od Veľkého piatka až do polnoci Bielej soboty strážia boží hrob v Hornej Vsi dobrovoľní hasiči. Tento zvyk tu majú už 20 rokov. A k strážnej službe sa už štvrtý rok pridávajú aj mladé hasičky

Biela Sobota sa v Hornej Vsi už 20 rokov spája aj s čestnou strážou dobrovoľných hasičov.“

Jozef Cerovský, farár: „Som rád, že títo ľudia sú pri Božom hrobe nielen symbolicky ako tí, ktorí mali strážiť hrob a byť dôkazom toho, že Ježiš je v hrobe a nevstáva z mŕtvych. A paradoxne práve títo ľudia sa stanú dôkazom a svedkami toho, že Ježiš vstal z mŕtvych. A verím tomu, že aj títo ľudia, keď sú tu, tak okrem toho, že vykonávajú tú akože symbolickú stráž, tak zároveň, že sa modlia, že sú blízko pri Kristovi.“

Juraj Lábo, člen dobrovoľného hasičského zboru: „Veľmi rád tam chodím. Dobré s tam stojí.“

Reportérka: „Za 20 rokov tradície sa obmenil nielen ľudia, ale aj ich oblečenie.“

Štefan Jamriška, veliteľ dobrovoľného hasičského zboru v Hornej Vsi: „S pribúdajúcimi rokmi sme ako teda nahradili tie čapice prilbami, rukavice a tak ďalej do dnešnej podoby ako to je dnes.“

Reportérka: „Čoraz viac sa k Božiemu hrobu stavajú aj dievčatá.“

Štefan Jamriška, veliteľ dobrovoľného hasičského zboru v Hornej Vsi: „Ľudia prišli z kostola už v polceste a vrátili sa pozrieť sa, čo sa to vlastne v tom kostolíku robí, ako sa to strieda a tak ďalej. A hlavne zaujali tie naše nové dievčence.“

Reportérka: „Stráženie Božieho hrobu má v Hornej Vsi hlbokú tradíciu a prekvapivo sa k nej čoraz viac hlásia najmä mladí ľudia.“

Gabriela Tyuchová, TA3, 07/04/2012

Odluka cirkvi od štátu?

Odluka cirkvi od štátu sa opäť skloňuje. Marek Maďarič však hovorí, že štát to neurobí nasilu, ale až keď sa s predstaviteľmi cirkvi dohodne. Evanjelici rokovať o novom návrhu chcú, židovská obec s odlukou súhlasí. Tvrdí, že štát nemá čo hovoriť do cirkevných záležitostí.

Odluka cirkvi od štátu sa bude zaoberať aj nová vláda. Staronový minister kultúry Marek Maďarič si necháva vypracovať dokument, ako cirkvi reagujú na odluku od štátu, čo im vadí a naopak, čo neprekáža.

Marek Maďarič, minister kultúry SR /Smer-SD/: „Som dal úlohu na cirkevný odbor, aby mi poskytli podrobnú informáciu, vyhodnotenie verejnej diskusie o tom, ako cirkev zareagovala na ten posledný návrh ministerstva kultúry.“

Redaktorka STV: „V ňom sa písalo, aby cirkev fungovala na základe darov od veriacich, čiže podobne ako neziskovky. Navrhoval to bývalý minister kultúry Daniel Krajcer.“

Daniel Krajcer, bývalý minister kultúry a cestovného ruchu /SaS/: „Je to návrh, ktorý zabezpečí slobodnejšie postavenie cirkvi vo vzťahu k štátu, keďže treba povedať, že financovanie funguje na základe zákona z roku 1949.“

Redaktorka STV: „Či sa napokon niečo z tohto návrhu ujme, je zatiaľ otáznne.“

Marek Maďarič, minister kultúry SR /Smer-SD/: „Náš postoj k tomu je, že zásadné zmeny vo financovaní cirkvi sa musí odohrať konsenzuálne, že nemôže štát nasi-

lu zmeniť. Je tam potrebný nejaký súhlas cirkvi.“

Redaktorka STV: „My sme jednotlivých predstaviteľov cirkvi oslovili. Väčšina z nich zmenu chce. Židovská obec sa však obáva, aby nový návrh nebol pre nich likvidačný.“

Jaroslav Franek, hovorca ústredia zväzu Židovských náboženských obcí na Slovensku: „Pokiaľ to nemá byť likvidačné to financovanie, tak musí alebo majetkovo alebo nejakými inými pravidelnými platbami zabezpečiť existenciu židovskej obce. Štát nemá čo hovoriť do cirkevných záležitostí. Nech sa to odlúči.“

Miloš Klátik, generálny biskup Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania: „Predpokladáme, že táto dohoda by mala obsahovať aj do riešenie nevysporiadaných reštitúcií a náhrad škôd za užívanie majetku cirkvi štátom.“

Redaktorka STV: „Katolíci hovoria, že ak by financovanie fungovalo na základe darov a percent z daní, dôležitá bude výška percenta.“

Stanislav Zvolenský, katolícky arcibiskup: „Ten návrh je pre katolícku cirkev návrh prijateľný. Je zložité teraz samozrejme pri tom nájsť výšku toho percenta.“

Redaktorka STV: „Financovanie cirkvi na Slovensku funguje podľa 63-ročného zákona. Či sa tak rýchlo zmení, je nateraz otáznne. Politici však hovoria, že si to vyžaduje dlhodobú diskusiu a dohodu.“

Simona Simanová, STV 1,05/04/2012

Veľký piatok patrí medzi významné sviatky aj pre evanjelikov

Veľký piatok patrí medzi významné sviatky aj pre evanjelikov. Sprítomňuje vrchol Ježišovho utrpenia, umučenie, ukrižovanie a smrť na kríži. Čím sú špecifické veľkopiatočkové služby Božie, o tom hovorí biskup západného dištriktu evanjelickej cirkvi augsburského vyznania Milan Krivda.“

Milan Krivda, biskup západného dištriktu evanjelickej cirkvi augsburského vyznania: „Čítame sväté pašie, na službách Božích sa spievajú piesne za doprovodu organa, je chrámové rúcho čierne ako v deň smútku, pokánia, keď si naozaj pripomínáme tie naše hriechy a preto v mnohých cirkevných zboroch práve po pašiových službách Božích alebo aj pred nimi sa slávi velebná sviatosť Večera Pánova so spovedňou.“

Rádio Slovensko, 06/04/2012

Idú po stopách Ježiša

Jeruzalemské staré mesto dnes zaplnili davy kresťanských pútnikov. Veľký piatok si chceli uctiť tým, že prejdú cestou, ktorou išiel Ježiš k svojmu ukrižovaniu.“

Róbert Zoľák, reportér TA3: „Cestou utrpenia alebo po latin-sky Vio Doroso sa vybrali tisíce pútnikov. Mnohí z nich niesli na pleciah drevené kríže. Ich cesta sa končí pri starobyloom Chráme božieho hrobu. Podľa kresťanskej viery je to miesto, kde ukrižovali a pochovali Krista a kde aj vstal z mŕtvych. Pre zúčastnených je to mimoriadny duchovný zážitok.“

Pútnici z JAR a Írska: „Ďakujeme Bohu za Ježiša. Ďakujem, že nás miloval natoľko, že nám zoslal svojho syna, ktorý za nás zomrel. Že ho priklincoval na kríž, aby sme sa s ním zmierili

a vytvorili si s ním vzťah. Boh pre nás urobil všetko.“

Pútnici z JAR a Írska: „Je dojímavé, keď si uvedomíte, že ide-te v stopách Ježiša. Počas stáročí tak urobilo množstvo ľudí. Cítite teda spolupatričnosť so všetkými tými pútnikmi.“

Róbert Zoľák, reportér TA3: „Veľká noc je najdôležitejším sviatkom pre katolíckych aj pravoslávnych kresťanov. Hoci sa riadia iným kalendárom, tento rok mala Veľká noc vyjsť pre jed-ných aj druhých na to isté obdo-bie. Keďže podľa pravoslávnych veriacich Veľká noc nesmie ko-lidovať so židovským sviatkom Pesah, tento rok ju oslávia až o týždeň 13. apríla.

Róbert Zoľák
TA3, 06/04/2012

Kríž Veľkého piatku

Dnes je Veľký piatok. Kresťania po celom svete si pripomínajú umučenie a smrť Ježiša Krista. Je to deň pokánia a prísneho pôstu. V katolíckej tradícii je to navyše jediný deň v roku, keď sa neslúžia omše.

Zrada, proces a umučenie. Takto vyzerali posledné hodiny Ježiša Krista. Evanjelisti ich zachytávajú veľmi podrobne a nastoľujú otázku, kto je za to všetko zodpovedný.“

Natočené:

Jozef Jančovič, biblista: „Pilát, je istým spôsobom nesvoj. On sám nie je rozhodnutý pevne, za čo by mal Ježiša odsúdiť, napokon ho pod tlakom aj veľrady odsúdi okolo poludnia, no a teda nesie samozrejme aj on istú historickú zodpovednosť za smrť Ježiša Krista, podobne ako tá úzka skupina židovskej veľrady. No ale tú teologickú zodpovednosť za Ježišove odsúdenie a smrť na kríži nesieme všetci svojimi hriechmi a zlom, ktoré robíme.“

Reportér: „Veľký piatok má mimoriadne miesto v evanjelickej tradícii. V katolíckej sa zas ako jediný deň v roku neslúži žiadna omša. V centre pozornosti je kríž.“

Natočené:

Miloš Klátik, generálny biskup ECAV: „Kríž je znakom utrpenia. Takým najbolestnejším spôsobom, aj

najpotupnejším spôsobom. Ale zároveň ten kríž nie je len znakom utrpenia a smrti, ale je aj znakom vzkriesenia.“

Reportér: „Napriek tomu že kríž sa stal symbolom kresťanstva, chce sa pripovárať každému.“

Natoč

Róbert Bezák, trnavský arcibiskup: „Každý dobrý skutok a tobôž taký, keď je niekto dokonca aj život ochotný položiť za druhého, veľmi zásadne určuje aj náš život. Tak ja by som v tom vnímal také povzbudenie pre každého, aj keď možno tak vnútorne sa necíti byť blízko Krista, alebo dokonca aj kresťanstva, aby bol potešený každým tým dobrým skutkom, tobôž tým skutkom Ježiša Krista, ktorý rozhodne ten svet urobil krajším. Dosť ten svet sa zdá byť nešťastný a zlý, ale aký by bol hrozný aj bez toho Kristovho utrpenia a bez jeho zmŕtvychvstania, lebo na druhej strane nám vlastne Kristov život a jeho víťazstvo hovorí, že dobro vždy zvíťazí.“

Reportér: „Utrpenie Veľkého piatku strieda zajtrajšia Biela alebo Veľká sobota. V centre jej pozornosti je Kristov hrob. Večer už ale zaznieva slávnostné Aleluja na oslavu Ježišovho zmŕtvychvstania.“

Martin Linhart, TA3, 6.4.2012

Krížovú cestu sledovalo 5-tisíc ľudí

Vernú podobu historických výjavov stvárnilo 70 hercov

PREŠOV - Veľkolepé a dojímavé divadlo. Odohrávalo sa v prešovských uliciach, kde približne 70 účinkujúcich včera stvárnilo poslednú cestu Ježiša Krista, po ktorej ho ukrižovali. Vernému predstaveniu krížovej cesty sa prizeralo približne 5-tisíc divákov. Mnohí ťažko potláčali slzy.

Počas viac ako hodinu trvajúcich výjavov herci predstavujúci rímskych vojakov nešetřili ranami bičom. Najviac ich utržil amatérsky herec, ktorý vystupoval v role Ježiša Krista - Marek Marcin (25). „Snažili sme sa, aby boli všetky scény stvárnené čo najvernejšie. A niektoré rany boli skutočne bolestivé. Umožňujú mi však ešte viac precítiť moju úlohu, preto sa za ne nehnevám,“ povedal M. Marcin, ktorý sa v úlohe Ježiša Krista predviedol už po piaty raz. „Aj napriek tomu sa stále musím sústrediť a rozmýšľať nad tým, čo bude nasledovať pri jednotlivých zastaveniach pri krížovej ceste,“ vysvetlil herec. Iniciátorom vzniku tejto inscenácie, ktorá je najväčšia na Slovensku, je farár Peter Gombita. „Chceli sme ľuďom ukázať, aké muky Ježiš Kristus počas krížovej cesty prežíval. Je to o každom človeku - o našich pádoch, vstávaní aj vykúpení,“ uzavrel P. Gombita. (nov)

Nový Čas 07/04/2012

Útoky proti kresťanom

Pri výbuchu nálože na severe Nigérie prišlo o život najmenej 38 ľudí. Explózie sa odohrali v blízkosti kresťanského kostola v meste Kaduna má podľa svedkov na svedomí samovražedný atentátnik, ktorý nálož odpálil, keď utekal pred políciou. Atentáty na kresťanské kostoly v Nigérii zväčša organizuje islamistická sekta Boko Haram. Tento rok pripravili radikáli o život viac ako 340 ľudí, prevažne kresťanov.“ **STV 1, 08/04/2012**

Nádej Bielej soboty

Po včerajšom Veľkom piatku, ktorý sa niesol v znamení kríža, prichádza dnešná sobota, v katolíckej tradícii nazývaná Biela alebo Veľká. Veriaci prichádzajú do chrámov, aby sa modlili pri takzvanom Božom hrobe. Až do večerných obradov sa celý deň nesie v znamení ticha a zamyslenia.

Sobota je v židovskej tradícii dňom pokoja. Aj Kristus v tento deň po dráme Veľkého piatku symbolicky odpocívá v hrobe.“

Jozef Jančovič, biblista: „Jeho smrť má dopad aj na náš večný život. A práve v tento deň si pripomínáme akoby to doplnenie ohlasovanie evanjelia, že on ide tú radostnú zvesť, že premohol smrť, ohlásit' aj tým, ktorí v záhrobí, respektíve v škole, v podsvetí očakávajú toto vykúpenie.“

Reportér: „Katolíci v dnešný deň prichádzajú k takzvanému Božiemu hrobu. Je to jedinečný zvyk, ktorý pretrval iba v krajinách bývalého Rakúsko-Uhorska.“

Reportér: „Prečo ste sem prišli dnes?“

Veriaci: „Pretože si to pán Ježiš zasluži podľa nás, aby sme sa mu hneď ráno poklonili.“

Veriaci: „Pokloniť krížu. Bohužiaľ, nemôžem si kľaknúť, ale pokloniť som sa bola.“

Veriaci: „Prišli sme sa poďakovať pánovi Ježišovi za to, že za nás zomrel na kríži. A že nás vykúpil svojím krížom a zmŕtvychvstaním.“

Veriaci: „Úctu vzdať.“

Veriaci: „Toto bolo najväčšie vyznanie lásky pána k nám.“

Reportér: „A hoci sa pozornosť veriacich sústreďuje na Kristov hrob, cez tragédiu utrpenia presvitá vo viere nádej.“

Ján Čapla, katolícky kňaz – salezián: „Je to vlastne konfrontácia nášho života so životom Ježiša Krista. Ak človek s vierou prijme jeho obeť za seba, tak vlastne aj náš život neskončí v hrobe, ale pôjde k slávnemu vzkrieseniu. Ide tu o tú vieru. Posilní si túto nádej v sebe, lebo človek dáva sebe možnosti alebo jeho život skončí v slepej uličke, skončí v hrobe, skončí v strachu alebo v zúfalstve, alebo si posilní túto nádej.“

Reportér: „Ticho Bielej soboty pretrhne večerná vigília, ktorou už kresťania oslavujú Kristovo zmŕtvychvstanie.

Martin Linhart, TA3, 7.4.2012

V Trnave si pripomenuli utrpenie a smrť Ježiša Krista

Nesením drevených krížov mestom si utrpenie a smrť Ježiša Krista pripomenuli veriaci v Trnave. Štyri sprievody z rôznych kútov mesta sa stretli na Trojičnom námestí, kde svoje štyri kríže spojili do jedného a spoločne putovali na trnavskú kalváriu. Tichým nesením krížov sa v slovenskom Ríme už 18 rokov začínajú Veľkonočné sviatky. V Prešove sa zas Veľký piatok spája s dramatizáciou živej krížovej cesty v centre mesta, na ktorú sa prišlo tohto roku pozrieť asi 4000 divákov. V príbehu účinku 60 amatérskych hercov. **Rádio Regina, 06/04/2012**

Na krížovú cestu v Trebišove prišlo viac Rómov ako kňaz očakával

Kresťania na celom svete si dnes pripomínajú Veľký piatok. A to najmä krížovou cestou, teda stvárnením posledných chvíľ pozemského života Ježiša Krista. V Trebišove sa na nej zúčastnili stovky Rómov, priamo v ich osade ju viedol rímskokatolícky Jozef Grib. Išlo o prvú takúto udalosť. Prišlo pritom viac Rómov ako očakával. Krížová cesta viedla pomedzi príbytky v osade. Rómom v predveľkonočnom období postavili do osady aj kríž, ktorý posvätili v snahe poskytnúť im aspoň takéto provizórne miesto, kde sa môžu modliť a prežehnávať. Kostol v osade nemajú. Každú sobotu však slávia vo vyhradenej budove svätú omšu. **Rádio VIVA, 06/04/2012**

Nádej Veľkej noci

Po celom svete sa dnes oslavuje najväčší sviatok kresťanstva – zmŕtvychvstanie Ježiša Krista. Dnešná Veľkonočná nedeľa preto býva označovaná za nedeľu všetkých nediel'. Jej posolstvom je nádej, že život víťazí nad smrťou.“

Reportér: „Prázdny hrob, v ktorom ležal umučení Kristus ako historické svedectvo zmŕtvychvstania ho prinášajú všetky štyri evanjeliá. Zároveň zachytávajú prekvapenie, ktoré spôsobil.“

Marek Vaňuš, katolícky kňaz – verbista: „Ten prázdny hrob býva rôzne vysvetľovaný. Samotní učenici nechápu, čo to znamená. Mária Magdaléna sa pýta, kam odniesli telo nášho pána. A ako zaznamenáva Matúšovo evanjelium Židia si to vysvetľujú, že apoštoli samotní ukradli Ježišovo telo. To, čo je dôležité a na čo sa sústreďujú potom evanjeliá sú stretnutia so zmŕtvychvstaným Kristom. Teda to, čo je na prvý pohľad iba znamením, ktoré môže byť vysvetľované rôzne, dostáva svoj zmysel potom v stretnutiach s Ježišom Kristom.“

Reportér: „Práve zmŕtvychvstanie je pre Kresťanov potvrdením viery, že Ježiš z Nazareta nie je len učiteľ,

rebel či filozof, ale Kristus, teda Boží syn. Odrážajú to aj veľkonočné obrady a symboly dynamika svetla a tmy, ktorú prináša paškál veľkonočná svieca.“

Jozef Kováčik, katolícky kňaz: „To je presne o tom, ako keď vo veľkej tme niekto zasvieti malú zápalku a zrazu sa všetci vedia zorientovať. Presne aj to veľkonočné svetlo, ktorým je Kristus, zrazu dáva orientáciu v našom živote. Zrazu všetko má svoj zmysel, aj to najväčšie utrpenie zrazu sa premení na veľkú radosť.“

Reportér: „V chrámoch po 40 dňoch pôstu opäť zaznelo radostné aleluja a veľkonočný odkaz zmŕtvychvstania – nebojte sa.“

Jozef Hal'ko, bratislavský pomocný biskup: „Ako na úrovni celospoločenskej, na úrovni celej ľudskej civilizácie, aj na úrovni individuálnej smrť a zmŕtvychvstanie sa stále znovu a znovu opakujú. Smrť nastáva vtedy, keď ľudia sú k sebe zlí. Zmŕtvychvstanie nastáva vtedy, keď sú ľudia k sebe dobrí. Veľmi jednoducho povedané.“

Reportér: „Veľkonočné obdobie trvá 50 dní a vrcholí Turícami, sviatkom zoslania Ducha svätého.

Martin Linhart, TA3, 8.4.2012

Dašu pokrstil pápež Benedikt XVI.

Na slávnostný akt sa pripravovala dva roky - Je prvou policajtkou, ktorú sa dostalo takej pocty

VATIKÁN - Prežila nezabudnuteľné chvíle! Bratislavčanke Daši Mackovej (52) sa na Bielu sobotu dostalo obrovskej cti. Počas bohoslužby v Bazilike svätého Petra vo Vatikáne prijala krst, prvé sväté prijímanie a sviatosť birmovania priamo od Svätého Otca Benedikta XVI. Daša, ktorá pôsobí už niekoľko rokov na Veľvyslanectve Slovenskej republiky v Ríme ako policajtká, sa stala vôbec prvou Slovenkou, ktorej sa to podarilo. Okrem nej udelil pápež sviatosti ďalším siedmim kresťanom z rôznych kútov sveta.

Veľkonočná vigília, ktorú v televízii sledovali milióny kresťanov, bola výnimočná aj pre Slovákov. Jedinečné okamihy zažila Daša Macková (52) z Bratislavy. Matka dvoch synov, ktorá pracuje na veľvyslanectve v Ríme, prijala najdôležitejšie kresťanské sviatosti krst, prvé sväté prijímanie a sviatosť birmovania od Svätého Otca Benedikta XVI. Spolu s ňou pápež pokrstil aj veriacich z Turkménska, Talianska, Albánska, zo Spojených štátov, z Kamerunu či Nemecka. Slávnostnú pobožnosť, ktorá trvala takmer tri hodiny, má Daša stále v živej pamäti. „Bolo mi dopriate prežiť veľkonočné mystérium v hĺbke a sile ako nikdy predtým. Splnil sa mi sen a stala som sa kresťankou. Prijala som sviatosti, ktoré sú pre mňa povzbudením v živote. To, že som ich prijala od Svätého Otca, umocnilo prežívanie okamihu. Bol to silný zážitok na celý život a som za to vďačná,“ napísala Novému Času Slovenka. Daša Macková si pri slávnostnom akte vybrala meno Anna. Jej krstnými rodičmi boli Mária Buchtová zo Slovenska a Švajčiar Daniel Anrig, ktorý pôsobí ako veliteľ pápežskej gardy. Slovenská policajtká sa pre zmenu rozhodla, keď začala pracovať na veľvyslanectve v Taliansku. Po absolvovaní náuky podala žiadosť na Biskupskom úrade v Ríme. Kladnú odpoveď prijala s pokorou a radosťou. „Uvedomila som si, že som veriaca, ale nepraktizujem život vo viere. Mala som pocit, že mi niečo veľmi chýba,“ povedala Bratislavčanka pred obradom pre Tlačovú kanceláriu Konferencie bis-

kupov Slovenska. Kým Daša Macková mohla absolvovať nezabudnuteľný deň, musela prejsť náročnou prípravou. Niekoľko mesiacov ju vyučoval Martin Kramara, ktorý je duchovným správcom Slovenskej katolíckej misie v Ríme. „Počas dvojročnej prípravy sme sa stretávali každý týždeň. Daša si na záver podala žiadosť na Biskupský úrad v Ríme. O pár dní prišla pozitívna odpoveď, bolo to obrovské šťastie,“ neskrýval nadšenie kňaz Martin Kramara.

Slávnostný obrad na Bielu sobotu

Omša vo Vatikáne je výnimočná tým, že obrady celebruje pápež Benedikt XVI. Liturgia trvá od dvoch do troch hodín, počas ktorých sa oslavuje zmŕtvychvstanie Krista. Pobožnosť je rozdelená na viac častí. Počas omše sa požehnáva oheň a zapaľuje sa paškálna sviečka. „Keď odznejú čítania a Svätý Otec prednesie príhovor, nasledujú sviatosti. Pápež pokrstil ľudí, medzi ktorými bola aj Daša, potom sa obliekli do bieleho rúcha, čo symbolizuje ich čistú dušu. Neskôr prijali sviatosť birmovania a prvýkrát pristúpili aj k prijatiu eucharistie,“ priblížil Tibor Ujlacký, kancelár Ordinariátu OS a OZ SR.

Bol to silný zážitok na celý život. Daša Macková

Joseph Ratzinger zaželal Daši Mackovej do života veľa šťastia.

Slovenka pristúpila k Benediktovi XVI., ktorý jej na hlavu nalial svätenú vodu. Daša sa zahalila do rúcha a po boku krstného otca podstúpila sviatosť birmovania. Na záver omše v Bazilike sv. Petra v Ríme prijala Slovenka aj prvé sväté prijímanie. (mih)

Nový Čas 10/04/2012

Pápež celebrou Vigíliu

Pekný sviatočný deň. Už o pár minút sa naživo prenesieme na Námestie svätého Petra vo Vatikáne, odkiaľ pápež Benedikt XVI. požehná mestu i svetu. Urbi et orbi. Zostaňte s nami, aby sme spolu sledovali tento sviatočný okamih.

Zmŕtvychvstanie Ježiša Krista si veriaci pripomínajú po celom svete. Pápež Benedikt XVI. celebruje Veľkonočnú vigíliu a obrady vzkriesenia tradične v Bazilike svätého Petra. A ako sme už spomínali, tak dnes udelí požehnanie Mestu a svetu, Urbi et orbi.

Veľkonočná vigília už nie je súčasťou Bielej soboty. Patrí k nedeľným obradom, ktorými si veriaci pripomínajú zmŕtvychvstanie Pána. To je dôvod, prečo sa v katolíckych kostoloch slávi až po západe Slnka. V minulosti trvali tieto bohoslužby celú noc, a končili sa v nedeľné ráno krstom katechumenov. Dnes sú obrady kratšie a nesú sa v znamení symbolického zapalovania sviec. Hlava katolíckej cirkvi, pápež Benedikt XVI. začal tradičnú Veľkonočnú vigíliu tichou púťou tmavým chrámom. Veriaci dali postupne Bazilike svätého Petra žiarivé svetlo v podobe stoviek horiacich sviec.

Natočené: Pápež Benedikt XVI.: „Ak tma zahalí Boha a zatemní hodnoty, bude to najväčšia hrozba pre našu existenciu a vôbec pre celý svet. Ak Boh a morálne hodnoty, teda rozdiel medzi dobrom a zlom, ostávajú v tme, potom všetky ostatné svetlá, pomocou ktorých sa nám dostávajú nepredstaviteľné technické vymoženosti, nie sú len pokrokom, ale aj nebezpečenstvom, ktoré nás a svet ohrozujú.“

Barbara Túrossová, TA3, 8.4.2012

Modlitby aj staré rituály

Nie všetci sa dnes venovali týmto zábavkám. Veľkonočný pondelok má vo svete mnoho podôb. Hlava katolíckej cirkvi sa dnes prihovarila veriacim zo svojho letného sídla. Haiti zase ožilo rituálmi, z ktorých naskakujú zimomriavky.“

Neuvedený: „Pápež Benedikt XVI. sa prihovaril veriacim z balkóna svojho letného sídla Castel Gandolfo. Zdôraznil, aby sa nezabúdali modliť a pripomínali si skutočný odkaz veľkonočných sviatkov.“

Pápež Benedikt XVI.: „Ľudia idú na veľkonočný pondelok na prechádzku, navštevujú príbuzných, aby boli s rodinami. Chcel by som však, aby nezabúdali na zmysel toho sviatku a tým je oslava Kristovho zmŕtvychvstania.“

TA3, 09/04/2012

Vatikán: Urbi et Orbi

Milióny kresťanov na celom svete dnes slávia najväčší sviatok - zmŕtvychvstanie Krista. Na nedeľu nedieľ, teda tú veľkonočnú, zaplnilo Svätopeterské námestie v Ríme asi stotisíc veriacich. Vypočuli si tradičné posolstvo pápeža Mestu a svetu.

Benedikt XVI. v ňom vyzval najmä na mier pre krajiny Blízkeho východu a Afriky. Na záver pozdravil pútnikov v 65 jazykoch, vrátane slovenčiny. Navyše Slovensko malo túto Veľkú noc vo Vatikáne aj iné zastúpenie.“

85-ročný najvyšší pontifik mal síce oproti minulosti kratšie posolstvo, ktoré nasledovalo po slávnostnej pobožnosti. V prihovore však zareagoval na momentálne najzávažnejšie politické problémy sveta.

Pápež Benedikt XVI.: „Vyzývam na mier a stabilitu v nepokojných regiónoch, predovšetkým na Blízkom východe. Treba prestať s krviprelieváním v Sýrii. Obyvatelia Izraela a Palestíny by mali znovu nábrať odvahu na rozhovory. Stabilný vývoj by tiež potrebovali ľudia v Iraku.“

Vatikánske zmluvy na scéne?

Vatikánske zmluvy sa môžu opäť vrátiť na scénu. Po tom, ako stihli v minulosti pochovať stredopravú koalíciu či rozhádať KDĽ a Sulíkovu SaS ešte pred zostavením bývalej vlády, biskupi avizujú, že ich naplnenie budú žiadať aj od nového kabinetu. Smer nehovorí nie ani áno. S cirkvami chce hľadať dohodu.

Výhrada vo svedomí a cirkevné financovanie. Po 12 rokoch od podpisu základnej zmluvy s Vatikánom čakajú na zazmluvnenie ešte tieto dve čiastkové zmluvy. Ratifikáciou už stihli prejsť parciálne záväzky o duchovnej službe v ozbrojených zložkách a náboženskej výchove. A hoci už zmluvy v minulosti stihli pochovať aj rozhádať politikov a ich koalície, biskupi o nich aj v novej situácii po voľbách hovoria ako o dôležitých.

Stanislav Zvolenský, predseda KBS: „Pre nás je téma ešte dvoch parciálnych zmlúv, ktoré nie sú podpísané, téma dôležitá. My ju prednesieme aj vo vzťahu k tejto vláde.“

Reportér: „Premiér otváraníu Vatikánskych zmlúv nehovorí ani áno, ani nie. Tému zatiaľ rieši len deklaro-

Redaktor STV: „Tentoraz sa pápež osobne zamerl na niektoré štáty čierneho kontinentu.“

Pápež Benedikt XVI.: „Stabilitu si vyžaduje neľahká politická situácia v Mali, v Sudáne a v Južnom Sudáne. Pre kresťanov z Afriky sa modlím za nádej a silu odpúšťať a čeliť bezpráviu, ktoré voči nim páchajú napríklad v Nigérii.“

Redaktor STV: „Pútnikov na záver pozdravil v 65 jazykoch, nechýbala ani slovenčina.“

Pápež Benedikt XVI.: „Slovákovi radostné veľkonočné sviatky.“

Redaktor: „Slovensko sa spomínalo v Svätom Meste na Veľkú noc už skôr. Na slávení vigílie, Bielej soboty, počas ktorej hovoril Benedikt XVI. o tom, že ani najmodernejšia svetelná technológia nedokáže rozžiarit' a pomôcť svetu, ak sa zabúda na Boha a morálne hodnoty, pokrstil nových členov cirkvi. Bola medzi nimi aj Slovenka Dáša Macková z nášho veľvyslanectva v Ríme.“

Radovan Kondrlík, STV 1, 8.4.2012

vanou snahou o korektnosť vzťahov s cirkvami.“

Robert Fico (Smer-SD), predseda vlády: „Zmeny môžu nastať len na základe dohody medzi štátom a príslušnými cirkvami. To je filozofia, ktorú si budeme ctiť vo vláde.“

Reportér: „Filozofia dohody tu už medzi prvou vládou Roberta Fica a katolíckou cirkvou bola. Bolo ňou nepísané pravidlo o neotváraní citlivých tém napríklad o registrovaných partnerstvách. Biskupi teraz deklarujú, že pre vatikánske zmluvy hľadajú širokú politickú podporu. A KDĽ, ktoré v minulosti pre uspaté Vatikánske zmluvy opustilo koalíciu s SDKÚ hovorí, že politicky ide len o tému vôle.“

Ján Figel' (KDĽ), predseda strany: „Ak sa nájde dostatok dobrej vôle, my to len privítame a podporíme.“

Stanislav Zvolenský, predseda KBS: „Je isté, že my z našej strany vidíme túto tému stále ako dôležitú.“

Reportér: „Rozhodujúcim však bude postoj dominantného Smeru, ktorý má v parlamente až 83 poslancov. Predseda Konferencie katolíckych biskupov preto na tému nezabudlo ani

Pápež sa modlil za Sýriu

Pápež sa prihovril mestu, svetu, no najmä ťažko skúšaným krajinám. Adresátom veľkonočného prihovoru Benedikta XVI. bola na prvom mieste Sýria. Pápež odsúdil krvavé násilie a vyzval všetky zúčastnené strany na pokoj zbraní a návrat k dialógu. Slová zoslabnutého Svätého Otca počúvalo na Svätopeterskom námestí približne stotisíc veriacich z celého sveta, ktorým sa pápež neskôr prihovril v 65 jazykoch vrátane slovenčiny. „Nech vzkriesený Kristus prinesie nádej na Blízky východ a umožní, aby všetky etnické, kultúrne a náboženské skupiny v oblasti spoločne pracovali na spoločnom dobre a rešpekte k ľudským právam,“ obrátil sa pápež na jeden z najnepokojnejších regiónov planéty. „Zvlášť v Sýrii nech sa skončí krviprelievanie a nech sa všetky strany vydajú na cestu rešpektu, dialógu a zmierenia. Nech utečenci zo Sýrie, ktorí potrebujú humanitárnu pomoc, nájdu prijatie a solidaritu, ktoré dokážu zmierniť ich strašné utrpenie.“ Aby zdôraznil svoj záujem o tento kút sveta, z ktorého pochádzajú tri hlavné monoteistické náboženstvá, Benedikt oznámil, že na jeseň plánuje navštíviť Libanon. Pápež sa okrem Sýrie venoval aj iným konfliktným oblastiam sveta - prihovril sa Iračanom, vyzval na zmierenie medzi Sudánom a Južným Sudánom a na návrat poriadku do Mali, kde sa uskutočnil štátny prevrat. Odsúdil aj násilie v Nigérii, kde sú kresťania častým terčom krvavých útokov radikálnych islamistov. Aj počas sviatkov útoky pripravili o život desiatky ľudí. Hlava Svätej stolice sa kresťanom celého sveta prihovrila po prebdenej noci. Pápež, ktorý na budúci týždeň oslávi 85 rokov, viedol nočnú vigíliu, na ktorej okrem iného varoval pred technologickým pokrokom bez morálnych hodnôt a Boha. Počas pobožnosti pokrstil osem veriacich vrátane jednej Slovenky. Pápež počas rannej omše vyzeral unaveno a slabo. Na rozdiel od minulých rokov neprešiel uličkou svätopeterskej baziliky sám, ale pohyboval sa na plošine, ktorú presúvali jeho pomocníci. Benedikta vyčerpala aj jeho nedávna cesta po krajinách Latinskej Ameriky. Na Kube pre kresťanov vybojoval, aby oslavy najdôležitejšieho sviatku kresťanstva rešpektoval dňom voľna aj tamojší komunistický režim.

svk, Reuters, Pravda 10/04/2012

Macedónci veria v zázrak

V Macedónsku sa stal zázrak. Ikony v jednom pravoslávnom kostole sa vraj sami leštia. Do svätostánku sa teraz zbiehajú tisícky veriacich z celej krajiny.

Správu o údajnom zázraku zvestoval tamojší kňaz. Hovorí, že ikony začali záhadne žiarieť. Mnohé sú zo 17. storočia a boli už takmer čierne od prachu a dymu. Otec Zoran vraj zrazu uvidel, ako sa na obrazoch rozjasnili žlté a červené farby. Záhadným spôsobom sa mala takto rozžiarieť asi polovica ikon. So zatajeným dychom ich sledujú stovky veriacich.

veriaci: „Chvíľu sme tu zostali stáť, aby sme si to overili. Videl som ako sa farby postupne menili, rozjasnili, je to veľmi zvláštne, je to ako zázrak.“

veriaci: „Teším sa, že sa to stalo v našej krajine a v kostole, v ktorom som bola pokrstená. Verím, že je to pre nás dobré znamenie.“

Redaktorka: „Údajne zázračný pravoslávny Kostol Dimitrija v Skopje navštívila aj hlava macedónskej pravoslávnej cirkvi, ktorá údajný zázrak nekomentovala. Veriaci v neho napriek tomu veria. Spomínajú si tiež na to, ako v druhej polovici minulého storočia zemetrasenie kostol poškodilo, no ikony zostali nedotknuté. Údajný zázrak sa stal pred pravoslávnymi Veľkonočnými sviatkami, ktoré sa začnú v nedeľu.“

Jana Zvončeková
Markíza, 10/04/2012

Reštitúcia kráľovstva Božieho

Ruský patriarcha s vyretušovanými hodinkami za tridsaťtisíc dolárov, ktorého fotografia pobúrila cez sviatky ortodoxných kresťanov, je najlepším príkladom toho, že márnomyseľnosť prítomnosti víťazí nad neistými príslubmi večnosti. Nepochybujem, že tamojší do zlata zaoberajúci pop verí vo večný život, no radšej si nechá čas ostávajúci do posledného súdu vymerať švajčiarskym chronografom. Zmeškať koniec sveta kvôli nekvalitným hodinkám si klérus predsa nemôže dovoliť. Odvolávka na budúcnosť a perspektíva večnosti sa stali obľúbenou výhovorkou na to, aby sme sa nemuseli zaoberať našou prítomnosťou. Stredoveká cirkev, ktorá bola monopolným distribútorom Božej milosti, udržiavala chudobu a strednú vrstvu slobodných obchodníkov a remeselníkov v stave sociálneho hriechu. Dopúšťať sa ho mali vždy, keď už nevládali platiť vyššie dane a znášať náklady na vojenské výpravy. Ich mizerná prítomnosť mala byť cenou za to, že sa dostanú do kráľovstva nebeského. Ježiš, ktorý vieru v spoločenskú spravodlivosť a duchovnú podstatu dôstojnosti neočakávaným spôsobom spopularizoval, bol však presným opakom toho, čím sú dnešné cirkvi. Jeho radikálne pôsobenie sprevádzali revolučné fenomény. Nemusíme veriť správam jeho učeníkov o oživení mŕtveho Lazara, ktoré slúžili autorom skôr ako polemický materiál na spory z neskorohelénskymi čarodejníkmi. No svedectvá o tom, ako odmietal sociálnu hierarchiu vtedajšej spoločnosti, rasizmus, sexizmus a poverčivosť naznačujú, že súdoby estab-

lišment považoval za prekážku na ceste k večnosti. Je paradoxom dejín, že jeho učenie sa zachovalo len vďaka tým, ktorí vydávajú budúcnosť za jednu z podob strachu. Zázrak príslubu večnosti je súčasťou ľudského uvažovania o našom plynutí. „Židovský kráľ,“ ako nazvali Ježiša dekadentní Rimania, zmenil naše vnímanie cyklického času na čas lineárny. A premenil dejiny ľudstva na dejiny spásy, bez ohľadu na to, či veríme v trojjediného Boha alebo katarskému Otčenášu v pyrenejských údoliach. Dogmatika síce zabezpečovala stredovekej cirkvi pozíciu metafyzického diktátora, no zároveň zakonzervovala kresťanskú teológiu podobne, ako sa islam pripravil o figurálne umenie tabuizovaním človeka. Nazaretský odmietal zážitkovú civilizáciu rímskeho impéria a proti náboženskému hedonizmu staval spoločnosť askézy. Zdôrazňoval, že v každej sekunde prítomnosti je zárodok večnosti. Vo svojej dobe bol najsilnejším hlasom človeka v boji s mocou a sám seba nazýval synom človeka. Zásadným spôsobom vrátil ľudskú bytosť a vieru v jeho sublimálnu podstatu do centra úvah o spoločnosti. Je teda dôležité bez ohľadu na to, či veríme v jeho zmŕtvychvstanie, alebo nie, pripomenúť si, že svojím učením vynašiel moderný čas, v ktorom má zmysel absolútne všetko, čo robíme. A tento čas je merateľný iba vtedy, ak sa jeho mierkou stane človek. Duchovná podstata nás ženie k transcencii presnejšie ako chronograf kňazov s tučnými prstami a zlatými prsteňmi.

Michal Havran, Pravda 10.4.2012

Unikátny kostol chátra

Nutne potrebuje opravu. V obci Muľa (okr. Veľký Krtíš) sa nachádza kostol, ktorý je architektonickým unikátom. Pri jeho stavbe prvýkrát na území Rakúsko-Uhorska použili železobetónovú konštrukciu. Podľa odborníkov predbehol najmenej o 20 rokov francúzske a talianske techniku v oblasti sakrálnych stavieb. Ojedinelá pamiatka napriek tomu chátra, obci by pomohli peniaze z eurofondov.

Mnoho Slovákov o vzácnom Kostolíku sv. Alžbety Uhorskej nachádzajúcu sa v dedine s 300 obyvateľmi z toho 80% rómskeho pôvodu ani netuší. Navštevujú ho najmä

Maďari. Kostol postavili v roku 1910 za peniaze miestneho statkára Rudolfa Körffliho, ktorý tam je pochovaný. Je považovaný za stavebnícku raritu európskeho rozmeru. Vežu a strechu postavili zo železobetónu, ktorý v tom čase nebol zrejme nikde inde v bývalom Rakúsko-Uhorsku využitý. Takáto technika sa začala využívať až o 20 rokov neskôr. Kostol postavili v secesnom štýle podľa projektu architekta Isztvána Medgyaszého, ktorý pomáhal v Paríži aj pri výstavbe Eiffelovej veže. Strechu zdobí osem anjelov. „Podľa legendy keď unavení majstri ťahali hore toho po-

sledného, lano sa roztrhlo a padajúca socha zabila dvoch ľudí,“ prezrádza kostolník Peter Ivanič. Pred dvoma rokmi začali maľovať kostol na žlté, no nedokončili ho. Boľavým miestom je aj zatekajúca strecha a spodná voda. Veriaci sa pokúšali aj o finančnú zbierku, peniaze však stačili iba na zakúpenie inventára. Podľa Ivaniča by mala pomôcť najmä cirkev a potom dedina, aby sa zabránilo zničeniu tejto rarity. „Maľovanie dokončíme tento rok. Navyše sa chceme zapojiť do výzvy na obnovu kultúrnych pamiatok. Na opravu by sme potrebovali okolo 120-tisíc eur,“ potvrdil starosta Vojtech Nagy.

(den),

Navždy odpočiva v obľúbených šatách

STREČNO – Takmer po 400 rokoch sa šľachtičná Žofia Bosniaková vrátila domov! Na hrad Strečno, kde žila, zomrela a kde ju aj pochovali. Prišla tam tri roky po tom, čo jej múmiu spálil psychicky chorý Žilinčan.

Žofiu Bosniakovú (1609 1644) nazývali sväticou zo Strečna, pretože často pomáhala prostým ľuďom. Podľa povestí však nemala šťastie v manželstve, bola aj chorá, takže zomrela už 35-ročná. Keď vojaci po 45 rokoch otvorili jej hrob na Strečne, telo bolo ako zázrakom prakticky neporušené. Preniesli ho do kostola v Tepličke nad Váhom, kde múmiu obdivovali tisícky turistov. Až do 1. apríla 2009, keď ostatky Žofie zapálil psychicky chorý Žilinčan Peter (34).

Po troch rokoch od tohto skutku sa však Žofia znova objavila na verejnosti. Výtvarník Stanislav Lajda (53) precízne vymodeloval jej posmrtnú podobu zo špeciálneho sochárskeho materiálu podľa obrazu na trenčianskom hrade. „Snažil som sa spodobniť ženu strápenú chorobou, ale vyžarujúcu pokoj a lásku,“ vysvetlil. S kolegami odborníkmi ju obliekli do dobových modrých šiat s červenou šnúrovačkou, ozdobili náhrdelníkom, prstienkom a náušnicami v tvare kríža. Vernú podobu drobnej útlej ženy, iba 150 centimetrov vysokej, vystavili na návrh riaditeľa Považského múzea Borisa Schuberta v kaplnke na Strečne. Pomohli tomu peniaze z programu cezhraničnej slovensko-poľskej spolupráce. (jap), **Plus jeden deň 10/04/2012**

Boj za voľnú nedeľu

Nakupovať či nenakupovať v nedeľu a vo sviatok? Aliancia za nedeľu v tom má jasno. Po celom Slovensku začína zbierať podpisy na petíciu, ktorú doručí do rúk našich europoslancov. Od 1. Apríla totiž existuje možnosť obísť domáci parlament so žiadosťou o zmenu zákona a obrátiť sa na parlament európsky.

Peter Novoveský, Aliancia za nedeľu: „Tie obchodné centrá, obchodné reťazce, stavby veľké atď., to predsa nie je nutné, aby v nedeľu akurát pracovali. Teda tú nedeľu venovať tej rodine, venovať sa svojim hobby.“

Redaktorka: „O tom či pracovať, alebo nepracovať v nedeľu sa u nás hovorí celé desaťročie. 1. Apríl tohto roka ale situáciu od základu mení.“

Peter Novoveský, Aliancia za nedeľu: „Bude treba vyzbierať do jedného roka v jednej tretine členských krajín EÚ, teda na Slovensku plus ďalšie ešte krajiny 1 milión podpisov pod petíciu ohľadom obmedzenia práce v nedeľu. Ten kľúč je, že na každého europoslancu tej ktorej krajiny je nutných 750 podpisov, teda u nás len 9750.“

Redaktorka: „Alianciu za nedeľu už písomne podporil aj odborový zväz obchodu a cestovného

ruchu ako i cirkev. Čo znamená, že vyzbierať desaťtisíc podpisov dokážu za jednu nedeľu.“

Pavol Kosej, Fórum kresťanských inštitúcií: „Nebránime sa samozrejme ani tomu, aby to bolo nejako podporené v kostoloch.“

Anketa: „Som za, aby boli zavreté.“

Anketa: „Pre pracujúcich ľudí je výhodné, keď je to otvorené cez víkend.“

Anketa: „Ja som proti, ale ja pracujem.“

Peter Novoveský, Aliancia za nedeľu: „Sú cesty dve. Môžeme to pretlačiť skôr cez parlament NR, alebo to spraví EÚ, čo potvrdá zhruba asi jeden rok a bude to ako direktíva EÚ, ktorú bude náš parlament, NR SR nutná prijať.“

Sylvia Porubánová, sociologička: „Ide o tisícky pracovných príležitostí, či už v trvalom pracovnom pomere, alebo brigádnikom, pre ľudí, ktorí v nedeľnom čase, v sviatočnom čase pracujú v týchto zariadeniach, takže myslím si, že v situáciu nezamestnanosti, ktorá na Slovensku je aká je by to znamenalo v konečnom dôsledku len ďalšie prehĺbenie chudoby a nezamestnanosti.“

Eva Bariová
TV JOJ, 8.4.2012

Biskup Tondra

je v umelom spánku

Emeritný spišský biskup František Tondra je hospitalizovaný vo Východoslovenskom ústave srdcových a cievnych chorôb v Košiciach. Riaditeľ ústavu potvrdil, že pred týždňom Tondra podstúpil náročnú niekoľko hodín trvajúcu operáciu srdca a v súčasnosti je v umelom spánku. (sita), **Pravda 12/04/2012**

Hokej a pôst

U nás sa hokejová extraliga začala na Veľkonočnú nedeľu a viac ako tisícpäťsto miest ostalo v Košiciach prázdnych. V susednom Rakúsku sa hral prípravný hokejový zápas na Veľký piatok a hľadisko bolo ľudoprázde. Neprišiel nik. Kým Slovák najväčší kresťanský sviatok nijako neobmedzoval, proti hokeju na Veľký piatok sa postavil sám kardinál Christoph Schönborn a za ním celá rakúska cirkev. Rakúske zákony zakazujú na Veľký piatok verejné akcie. Hokejový zväz to nevedel a naplánoval v Korutánsku prípravný zápas medzi Rakúskom a Bieloruskom. Zrušiť zápas už nemohli, a tak, aby sa vyhli pokute, nechali hokejistov hrať bez divákov v publiku. Mnohých fanúšikov to nahnevalo. Na sociálnych sieťach a v novinách sa sťažovali, že už sú dosť veľkí, aby za nich cirkev rozhodovala, čo môžu a čo nemôžu robiť v deň pôstu. Cirkev to však povedala jednoznačne. „Osemdesiat percent občanov si želá, aby Rakúsko ostalo kresťanskou krajinou. Ak nebudeme dodržiavať určité pravidlá, tak je kresťanské Rakúsko iba ilúziou,“ odpovedal im cez médiá kardinál Schönborn. Pohladiť dušu mohli rakúskym fanúšikom dve veci. Ak by proti všetkým na hokej išli, zaplatili by za lístok 7260 eur. Je pravda, že to nebola úplne cena lístka. Tolko by Rakúšana vyšla pokuta, ak by si prišiel pozrieť hokej na Veľký piatok. A že to nestálo za tie peniaze, ukázal výsledok duelu. Rakúšana podľahli Bielorusom 2:3. ©SME Hoci korupcia je v Grécku rozšírená, politikov dosiaľ zaňu nesúdili. Exminister obrany je prvý zadržaný.

Miriam Zsilleová, SME 12/04/2012

Dokumentárny film o osude 22 odsúdených

Študenti žurnalistiky nakrútili dokumentárny film o komunistickom režime, ktorý vládol na Slovensku. Približujú v ňom osudy účastníkov protikomunistického odboja, ktorých odsúdili vo vykonštruovanom procese v roku 1949.

Matúš Demko, režisér dokumentu: „Popudom k natočeniu dokumentárneho filmu 22 hláv bol osobný príbeh Bernarda Jaška, lebo ja pochádzam sám z obce, kde sa on narodil, z Černovej, a postupom rokov, až v tak dospelom veku som sa dozvedel, kto vôbec bol.“

Redaktorka STV: „Bernard Jaško obsluhoval koncom 40 rokov d'alekopis. Chodili mu tajné správy z činnosti Štátnej bezpečnosti, ktoré boli zamerané najmä proti cirkvi. S kolegom Pavlom Kalinajom sa rozhodli o nich informovať trnavského biskupa. ŠtB im na to prišla a oboch popravila. S nimi odsúdila ďalších 20 ľudí.“

Matúš Demko, režisér dokumentu: „Našou snahou bolo to historické poslanstvo pretaviť do filmovej podoby a obohatiť ho o ten ľudský rozmer.“

Redaktorka STV: „Historický zdroj tvorili dokumenty z Ústavu pamäti národa a rozhovory s blízkymi odsúdených.“

Jakub Krška, kameraman dokumentu: „Ich v podstate trápi tento osud a boli by radi, keby sa o osude ich blízkych rodinných príslušníkov dozvedelo čo najširšie spektrum divákov.“

Redaktorka STV: „Beatrix Smerkovská mala 8 mesiacov, keď zavreli jej otca a po dvoch rokoch popravili. Až v dospelosti sa dozvedela o odkaze, ktorý jej otec nechal.“

Beatrix Smerkovská: „Čo mi tak najviac zostalo v pamäti, je jeho veta, že otec povedal, že keď raz uvidíte moju dcéru, povedzte jej, že zomieram za cirkev a za Krista. Až neskôr z dokumentov, ktoré po revolúcii tuná začali sa zverejňovať, som sa dozvedela, že to bol väzenský duchovný, ktorý otca sprevádzal na smrť.“

Redaktorka STV: „Súdny proces sa dostal na svetlo sveta až po 60 rokoch. Preštudovali ho historici a stal sa námietom pre dokument 22 hláv.“

Patricia Pružinská, STV 1, 12/04/2012

Samozvaní biskupi

Vatikán neuznal biskupskú vysviacku štyroch biskupov na Ukrajine, medzi ktorými je aj Slovák Robert Oberhauser. Kongregácia pre náuku viery vydala oficiálne vyhlásenie, v ktorom neuznáva platnosť biskupských vysviacok Eliáša Dohnala, Markiana V. Hitiuka, Metodēja R. Špiřika a Roberta Oberhausera. Podľa Vatikánu ide o samozvaných gréckokatolíckych biskupov v ukrajinskom Pidhirici. Kongregácia v oznámení zároveň uvádza,

že po dlhom študovaní tejto kauzy neuznáva ani prípadné vysviacky, ktoré títo samozvaní biskupi vykonali alebo v budúcnosti vykonajú. Na základe pretrvávajúceho falošného obviňovania cirkevných autorít, predovšetkým predstaviteľov Svätej stolice amiestnej Ukrajinskej cirkvi a konania spôsobujúceho zmätok a rozdelenie v Božom ľude, bola potvrdená exkomunikácia týchto samozvaných biskupov.

JÁN FELIX, Šport 13/04/2012

Švédsko nechce bankovky ani mince, len karty

Štokholm - Švédsko, ktoré ako prvá krajina Európy v roku 1661 zaviedlo papierové bankovky, by teraz mohlo ako vôbec prvý štát hotovosť zrušiť. Elektronické bankovníctvo totiž stavia mince a bankovky vo Švédsku na vedľajšiu koľaj, dokonca aj v niektorých kostoloch je možné platiť príspevky pri bohoslužbách platobnou kartou. Na peniazoch v ruke tak podľa serveru welt.de trvajú už len starší ľudia. „Nechápem, prečo ešte vôbec tlačíme nové bankovky,“ povedal niekdajší člen legendárnej kapely Abba Björn Ulvaeus. Je jedným z mnohých Švédov, ktorí chcú

bezhotovostnú spoločnosť. V mestských autobusoch a električkách veľakrát ani iná možnosť platby nie je, hotovosť totiž rad dopravných spoločností neprijíma. Bankovky a mince sa vo Švédsku starajú len o tri percentá ekonomiky. V krajinách eurozóny je priemer deväť percent. Elektronické platby majú aj tienisté stránky - počítačová kriminalita. Podľa švédskej polície sa zvýšil počet prípadov počítačových podvodov. V roku 2000 ich polícia v krajine zaznamenala 3 300, vlani ich bolo 20-tisíc.

(čtk)

HN 13/04/2012

Hrad v obývačke

Páčila by sa vám v byte historická stavba? Tak si ju vystrihnite!

Pamiatky žilinského regiónu môžete mať takto v obývačke za 2,50 eura. Papierové vystrihovačky známych historických stavieb navrhol pre Žilinský samosprávny kraj Peter Šimko z Považského múzea. Môžete si vystrihnúť a poskladať hrad Budatín, kaštieľ z Parížoviec a kostol v Ludrovej. Onedlho pribudnú skladačky kaštieľa v Radoli a Hviezdi-

covej pevnosti pri Čiernom. V pláne je i papierová podoba martinského Národného domu a kostola na Slanickom ostrove uprostred Oravskej priehrady. Papierové modely poskladajú podľa hovorca Žilinského kraja Petra Kubicu aj deti. Sú asi polmetrové, len Hviezdicová pevnosť má v priemere 80 cm. Vystrihovačky kúpate v Liptovskom a Považskom múzeu aj cez internet.

(jap)

Plus jeden deň, 13.4.2012

Kňazi a mníšky predávali deti

Španielska cirkev čelí škandálu. Mnišky a kňazi kradli deti a predávali ich za vysoké sumy adoptívnym rodičom. Pred súd sa už postavila 80-ročná mníška, ktorá mamičke pod nátlakom odňala dievčatko. Žena ju teraz udala. Španielske úrady evidujú až 1500 takýchto prípadov.

TV JOJ, 12/04/2012